

VSME-standard for bæredygtighedsrapportering

- perspektivering til små og mellemstore landbrugsbedrifter

Ledelse og Økonomi, SEGES Innovation P/S

1. Indledning

De seneste år har EU intensiveret lovgivning til at fremme bæredygtighed og transparens i virksomheders ESG (Environmental, Social og Governance) rapportering. Blandt andet stiller Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) og European Sustainability Reporting Standards (ESRS) nye krav til store virksomheder og deres leverandørkæder (læs mere [her](#)).

Det gør, at små og mellemstore landbrugsvirksomheder kan stå over for særlige udfordringer, da de ofte har begrænsede ressourcer til opsamling af data og omfattende rapportering. For at imødekomme dette, har EU i samarbejde med EFRAG udviklet en VSME-standard, der skal hjælpe SMV'er med at indsamle og rapportere relevante ESG-data på en proportioneret og systematisk måde.

VSME er en frivillig standard, og den forventes at blive den nye markedsstandard for, hvilke ESG-oplysninger, som SMV'er bliver bedt om at levere til deres samarbejdspartnere.

Dette notat har til formål at give en dybdegående gennemgang af VSME-standardens beskrivelse af dens opbygning og formål. Det inkluderer konkrete eksempler og beregningsmetoder for de enkelte oplysningspunkter i standardens to moduler, Basismodulet (B) og det Udvidede Modul (C). Sidst i notatet perspektiveres, hvordan små og mellemstore landbrugsbedrifter kan drage nytte af standarden for at imødekomme kravene fra CSRD-omfattede interessenter, f.eks. virksomheder i den finansielle sektor samt aftagerleddet.

2. Baggrund og formål med VSME-standardens

Dette afsnit beskriver baggrund og formål for den frivillige bæredygtighedsrapportering for små- og mellemstore virksomheder.

VSME-standardens (Voluntary Sustainability and Environmental Reporting for SMEs) er udviklet i forlængelse af CSRD og ESRS.

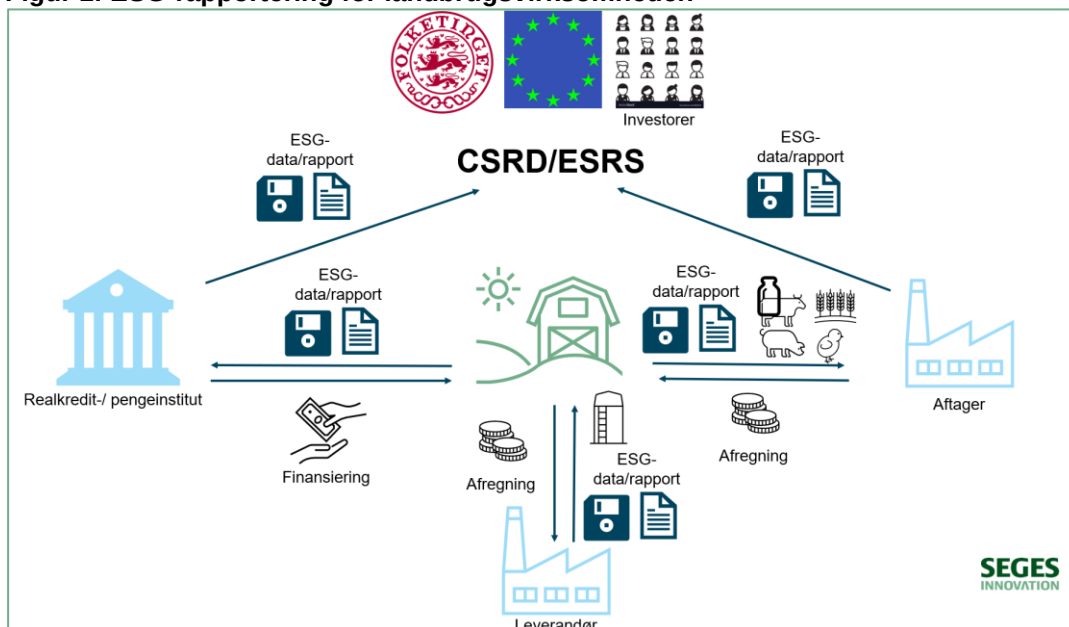
Standarden har flere formål.

Standarden har til formål at give ikke-børsnoterede små og mellemstore virksomheder (SMV) en struktureret tilgang til bæredygtighedsrapportering. Det skal sikre, at de små og mellemstore virksomheder kan efterkomme efterspørgslen efter ESG-data fra deres kunder og interessenter og især de store virksomheder, der er omfattet af CSRD lovgivningen.

For at være i tråd med de store virksomheders krav er standarden opbygget over samme principper, som anvendes i de større ESRS-standarder. Derudover er VSME tilpasset SMV segmentet, hvor en fuld ESG-rapportering ofte er omkostningstung og kompleks.

Herunder er en illustration af, hvordan store virksomheder fra den finansielle sektor (til venstre) og af-tagerleddet (til højre) kommer til at efterspørge ESG-oplysninger fra landbrugsbedriften (i midten) til gengæld for enten finansiering eller afregning.

Figur 1: ESG-rapportering for landbrugsvirksomheden

Opgaven for landbrugsbedriften er derfor at opsamle relevante og dokumenterbare informationer til deres interessenter. I nogle tilfælde kan det medføre opsamling af information fra deres leverandører.

For at lette denne opgave og give værdi til ESG-rapporteringen skal VSME-standardens kunne:

Understøtte rapportering

Gøre det nemmere for SMV'er at levere relevante og pålidelige ESG-data til deres forretningspartnere, som f.eks. større virksomheder, banker og investorer.

Forbedre virksomhedens bæredygtighedsprofil

Ved at identificere og dokumentere både miljømæssige og sociale aspekter bidrager standarden til en bedre intern styring og konkurrenceevne.

Lette adgangen til finansiering

Ved at levere dokumenteret bæredygtighedsinformation øger SMV'er sandsynligheden for at opnå finansiering og partnerskaber med større virksomheder, da disse i stigende grad kræver ESG-data.

3. VSME-standardens opbygning

Standarden er struktureret i to hovedmoduler i form af et basismodul og et udvidet modul:

Basismodul	Udvidet modul
Basismodulet udgør kernen i VSME-rapporteringen og omfatter de mest væsentlige ESG-data for en virksomhed. Modulet består af 11 hovedemner og dækker oplysningspunkter som virksomhedens grundlæggende oplysninger, energiforbrug, drivhusgasemissioner, forurening, biodiversitet, vandforbrug, ressourceanvendelse, arbejdsstyrke, arbejdsmiljø, vederlag og governance	Det udvidet modul supplerer basismodulet med yderligere information, som er særligt relevant for virksomheder, der skal levere mere detaljerede ESG-data til eksterne interessenter såsom investorer, banker og større kunder. Det udvidede modul omfatter oplysningspunkter som virksomhedens strategi og forretningsmodel, uddybning af praksisser og politikker, drivhusgasreduktion, klimarisici, udvidede sociale forhold, menneskerettigheder, alvorlige negative menneskerettighedshændelser, indtægter fra bestemte sektorer og kønsbæltig diversitet i governance

3.1 Klassifikation af Virksomheder

For at afgøre hvilket modul, der er mest relevant for den enkelte virksomhed, er virksomhederne inddelet efter størrelse. VSME arbejder med 3 størrelser, hvor en virksomhed opfylder definitionskravene, hvis den overskrider mere end to af følgende grænser:

Tabel 1: Størrelseskrav for SMV'er

Virksomheds-type	Balance (maks.)	Nettoomsætning (maks.)	Antal ansatte (maks.)
Mikro	3,35 mio. kr. (€450.000)	6,705 mio. kr. (€900.000)	10
Lille	37,25 mio. kr. (€5 mio.)	74,5 mio. kr. (€10 mio.)	50
Mellemstor	186,25 mio. kr. (€25 mio.)	372,5 mio. kr. (€50 mio.)	250

Note: Beregnet ud fra valutakurs EURDKK på 7,45, gældende ultimo april 2025

Mikrovirksomheder:

Mikrovirksomheder defineres som virksomheder, der ikke overskrider to af følgende grænser: en balance på 3,35 mio. kr., en nettoomsætning på 6,705 mio. kr. eller 10 ansatte. Deres ressourcer og den operationelle kompleksitet er typisk meget begrænsede. For disse virksomheder anbefales derfor udelukkende **Basismodulet**, som fokuserer på de mest væsentlige oplysningspunkter, der opfylder de nødvendige krav uden at pålægge en uforholdsmæssig administrativ byrde.

Små virksomheder:

Små virksomheder, der opfylder kravene (maks. 37,25 mio. kr. i balance, 74,5 mio. kr. i nettoomsætning og 50 ansatte), har ofte lidt flere ressourcer og kan have en bredere forretningsaktivitet. For disse virksomheder kan Basismodulet ofte være tilstrækkeligt. Især hvis deres eksterne interessenter (aftagerledet og banker) ikke stiller krav om meget detaljeret rapportering, mens hvis virksomheden er i en værdikæde, hvor større samarbejdspartnere efterspørger mere omfattende ESG-data, kan det være en fordel at udvide rapporteringen med **det udvidede modul**.

Mellemstore virksomheder:

Mellemstore virksomheder (op til 186,25 mio. kr. i balance, 372,5 mio. kr. i nettoomsætning og 250

ansatte) har typisk både ressourcer og komplekse driftsforhold, der kræver en mere dybdegående rapportering. Især hvis de indgår i værdikæder med store CSRD-omfattede virksomheder (som f.eks. aktører i den finansielle sektor eller store aftagere), anbefales det at anvende **det udvidede modul**. Dette sikrer, at virksomheden kan levere ekstra detaljerede oplysninger om sin strategi, klimarisici, drivhusgasreduktion og sociale forhold, som kan efterspørges af større samarbejdspartnere.

Derudover kan det være et krav fra enten den finansielle samarbejdspartner eller aftagerleddet, at virksomheden som minimum skal afrapportere efter **det udvidet modul**, selvom landbrugsbedriften falder ind under definitionen af en mikrovirksomhed.

3.2 Beskrivelse af VSME modulernes indhold

Herunder følger en mere detaljeret beskrivelse af indholdet i basismodulet og det udvidet modul. Beskrivelsen tager udgangspunkt i Erhvervsstyrelsens ESG-skabelon til frivillig ESG-opgørelse for SMV. Det skyldes, at Erhvervsstyrelsens skabelon indeholder alle oplysningspunkter fra både Basismodulet og det Udvidet modul i VSME og i store træk er en dansk oversættelse af VSME-standardens.

VSME indeholder krav til form og udarbejdelse, som bør overholdes. Derfor har Erhvervsstyrelsen til hvert punkt i modulerne angivet en oplysningskategori for om det enkelte punkt i "skal", "kan" eller "skal, hvis relevant". Desuden indeholder skabelonen også begrebsforklaringer og henvisninger til, hvor oplysningspunkterne findes i VSME og offentlige registre som eks. CVR, Virk, Miljøstyrelsen osv.

3.2.1. Basismodul

Basismodulet udgør kernen i VSME-rapporteringen og omfatter oplysningspunkterne B1 til B11.

Basis-modul
B1 – Grundlag for udarbejdelsen
B2 – Praxis, politikker og initiativer for omstilling til en mere bæredygtig økonomi
B3 – Energi og CO ₂ -udledning
B4 – Forurening af luft, vand og jord
B5 – Biodiversitet
B6 – Vand
B7 – Ressourceforbrug, cirkulær økonomi og affaldshåndtering
B8 – Arbejdsstyrke: Generelle karakteristika
B9 – Arbejdsstyrke: Sundhed og sikkerhed
B10 – Arbejdsstyrke: Vederlag, overenskomster og uddannelse
B11 – Domme og bøder i forbindelse med korruption og bestikkelse.

Kilde: Erhvervsstyrelsen

Under hver af disse hovedoverskrifter indeholder VSME også yderligere detaljer, der skal hjælpe virksomhederne med at rapportere deres bæredygtighedsindsats på en struktureret måde. Det illustreres herunder i skemaet med angivelse af, om oplysninger er i kategorien "skal", "kan" eller "skal, hvis relevant".

Basis:

Generelle oplysninger		E-data		S-data		
Skal	Grundlag for udarbejdelse - Virksomhedens juridiske form - NACE sektor kode(r) - Balancesum - Omsætning - Antal ansatte - Adresser og geolokation på væsentlige aktiver og anlæg, som virksomheden ejer, lejer eller kontrollerer	Skal	Energiforbrug - Elektricitet: vedvarende/ikke-vedvarende - Brændstoffer: vedvarende/ikke-vedvarende	Skal	Egen arbejdsstyrke - Kontrakttype - Kønssammensætning	
Skal		Skal	Skal	Skal, hvis relevant	• Ansættelseskontrakter i andre lande udover Danmark	
Skal						
Skal						
Skal		• Eventuelle udeladelser grundet fortrolighed	Kan	• Scope 1 CO ₂ -e udledninger	Skal, hvis relevant	• Medarbejderomsætning (oplyses kun ved mere end 50 ansatte)
Skal, hvis relevant	• Kort beskrivelse af din virksomheds eventuelle ESG-certifikat eller miljømærker	Skal, hvis relevant	Forurening af luft, vand og jord Kun et oplysningskrav, hvis din virksomhed i forvejen rapporterer om forurening som følge af lovkrav eller på frivilligt basis	Skal	Sundhed og sikkerhed - Egen arbejdsstyrke: Registrerede arbejdsulykker - Egen arbejdsstyrke: Arbejdsrelaterede dødsfald	
Skal, hvis relevant		Skal, hvis relevant	Kan	Biodiversitet Opførelse af virksomhedens områder i nærheden af eller i 'biodiversitetsfølsomme områder'	Skal, hvis relevant	Vederlag, overenskomster og uddannelse - Oplysning om aflønning over/under minimumsløn - Lønforskkel mellem mandlige og kvindelige ansatte (oplyses kun ved over 150 ansatte)
Skal, hvis relevant	Indsatser, politikker og initiativer for omstilling til en mere bæredygtig økonomi Hvis din virksomhed allerede har konkrete indsatser, politikker eller initiativer, der understøtter omstilling til en mere bæredygtig økonomi, skal dette oplyses ved at svare JA/NEJ i oplysningskemaet	Skal				
		Skal, hvis relevant	• Vandforbrug	Skal	• Uddannelsesstimer i gennemsnit pr. ansat	
		Skal	Ressourceforbrug, cirkulær økonomi og affaldshåndtering - Anvendelse af principper fra cirkulær økonomi (JA/NEJ). Hvis JA: Beskrivelse af hvordan der arbejdes med principper fra cirkulær økonomi - Total mængde affald årligt (farligt/ikke-farligt) - Total mængde affald der sendes til genbrug eller genanvendelse	G-data		
				Skal	Skal, hvis relevant	Virksomhedsledelse Antal domme og bøder i relation til korruption & bestikkelse
				Skal		
		Skal, hvis relevant	• Hvis din virksomhed opererer i en materialetung sektor skal oplyses om det årlige masse-flow for virksomhedens centrale materialer			

Kilde: Erhvervsstyrelsen

3.2.2 Det udvidede modul (C)

Det udvidede modul (C) supplerer basismodulet med yderligere information, som er særligt relevant for virksomheder, der skal levere mere detaljerede ESG-data til eksterne interessenter såsom investorer, banker og større kunder.

Modul C omfatter følgende oplysningspunkter:

Udvidet-modul
C1 – Strategi: Forretningsmodel, bæredygtighed og bæredygtighedsrelaterede indsatser
C2 - Beskrivelse af praksis, politikker og initiativer for omstilling til en mere bæredygtig økonomi
C3 - Mål for reduktion af drivhusgasser og klimaomstilling
C4 – Klimarisici
C5 – Supplerende (generelle) oplysninger om arbejdsstyrken
C6 – Menneskerettighedspolitikker og processer (egen arbejdsstyrke)
C7 - Alvorlige negative menneskerettigheds-hændelser (egen arbejdsstyrke + værdikæde)
C8 - Indtægter fra visse sektorer samt udelukkelse fra EU-reference benchmarks
C9 - Kønsdiversitet i ledelsen

Kilde: Erhvervsstyrelsen

Ligesom basismodulet indeholder det udvidet modul yderligere detaljer. Det illustreres herunder i skemaet med angivelse af, om oplysninger er i kategorien "skal", "kan" eller "skal, hvis relevant".

Udvidet modul:

Generelle oplysninger		E-data		S-data	
Skal	Strategi: Forretningsmodel og bæredygtighedsrelaterede initiativer (C1)	Skal, hvis relevant	Vurder, om Scope 3 CO ₂ -udledning er relevant at oplyse om for netop din virksomhed	Kan	Supplerende (generelle) oplysninger om arbejdsstyrken (C5)
Skal, hvis relevant	• Væsentlige grupper af produkter og/eller tjenesteydelser • Væsentlige markeder • Primære forretningsforbindelser	Skal, hvis relevant	• Scope 3 CO ₂ -udledninger		• Forholdet mellem kvinder og mænd på ledelsesniveau • Antal selvstændige, som arbejder for din virksomhed • Antal vikarer, som arbejder for din virksomhed
Skal, hvis relevant	Centrale elementer fra virksomhedens strategi, der er relateret til/påvirker bæredygtighedsspørgsmål	Skal, hvis relevant	CO ₂ -reduktionsmål og klimaomstilling (C3)	Skal	Egen arbejdsstyrke: Menneskerettighedspolitikker og processer (C6)
	Beskrivelse af indsatser, politikker og initiativer for omstilling til en mere bæredygtig økonomi (C2)	Skal, hvis relevant	• CO ₂ -reduktionsmål • CO ₂ -udledning i baselineår • Liste med de handlinger, der skal bidrage til at nå CO ₂ -reduktionsmålene • Omstillingsplan for modvirkning af klimaforandringer		• Oplysning om "code of conduct" eller menneskerettighedspolitik for din virksomheds egen arbejdsstyrke (JA/NEJ) • Oplysning om klagemekanisme for virksomhedens egne ansatte (JA/NEJ)
	• Beskrivelse af eksisterende praksisser/politikker/handlinger • Beskrivelse af fremtidige initiativer/målsætninger • Angivelse af højeste ledelsesniveau i virksomheden, der er ansvarlig for implementering	Skal, hvis relevant	Klimarisici (C4)	Skal	Alvorlige negative menneskerettighedshændelser (egen arbejdsstyrke + værdikæde) (C7)
		Kan	• Beskrivelse af klimarelaterede risici og/eller klimarelaterede omstillingsrisici • Eksponering og sårbarhed for virksomhedens aktiver, aktiviteter og værdikæde • Tidshorisont for, hvornår de klimarelaterede risici og klimarelaterede omstillingsrisici forventes at få negativ indflydelse på virksomheden • Oplysning om klimatilpasning (JA/NEJ)	Skal, hvis relevant	• Bekræftede negative menneskerettighedshændelser i din virksomheds værdikæde
			Potentiel negativ påvirkning på virksomhedens finansielle præstation og forretningsdrift fra de oplyste klimarisici		
					G-data
				Skal, hvis relevant	Indtægter fra udvalgte sektorer samt udelukkelse fra EU-referencebenchmarks (C8)
					• Indtægter fra udvalgte sektorer • Overskridelse af EU-benchmarks i overensstemmelse med Parisaftalen
				Skal, hvis relevant	Kønsfordeling i øverste ledelsesorgan (C9)
					• Forholdet mellem kvinder og mænd i det øverste ledelsesorgan

Kilde: Erhvervsstyrelsen

4. Eksempler under basismodulet og det udvidede modul

I bilag 1 og 2 er oversigt over og eksempler på oplysningspunkter i basismodulet og det udvidede modul.

Bilag 1 og 2 viser, hvordan hvert enkelt oplysningspunkt under Basismodulet (B1 til B11) og det udvidet modul (C1 til C9) kan opgøres og præsenteres ved brug af specifikke beregningsmetoder, som VSME-standarden foreskriver. Data indsamles typisk fra interne regnskabs- og HR-systemer samt miljømålinger, og resultaterne kan visualiseres i tabeller og diagrammer for at sikre en transparent og sammenlignelig rapportering.

Metoderne sikrer, at en lille eller mellemstor landbrugsbedrift kan dokumentere deres bæredygtighedsprofil på en struktureret måde, der lever op til de krav, der stilles af CSRD-omfattede interessenter i både den finansielle sektor og aftagerleddet. Det bliver med meget stor sandsynlighed også vigtigt med EU's nye Omnibus.

5. Perspektivering af VSME til små og mellemstore Landbrugsbedrifter

Dette afsnit perspektiverer VSME til små og mellemstore landbrugsbedrifters udfordringer og datakrav.

Landbrugsbedrifternes ESG-udfordringer

Landbrugsbedrifter står over for flere interne og eksterne bæredygtighedsmæssige udfordringer. I ikke prioriteret rækkefølge kan det blandt andet være:

- **Klimaaftryk:** Der er eksterne krav om nedbringelse af direkte emissioner fra husdyrproduktion (metan) og indirekte emissioner fra energiforbrug.
- **Kvælstof:** Der er eksterne krav om at reducere kvælstofudledningen for at beskytte vandmiljøet og reducere forurening, som led i opfyldelse af EU's vandrammerammedirektiv.
- **Vand- og Jordforvaltning:** Klimaforandringer udfordrer den effektive udnyttelse af vandressourcer og vedligeholdelse af jordkvalitet.
- **Biodiversitet:** Der er eksterne krav om yderligere bevarelse af økosystemer og naturværdier på produktionsarealer.
- **Sociale Forhold:** Tiltrækning af arbejdskraft og sikring af gode arbejdsvilkår, fair lønninger samt et sikkert arbejdsmiljø.
- **Dyrevelfærd:** Der er eksterne krav til, at erhvervet forbedrer dyrevelfærden.

Ovenstående er blot nogle af landbrugsbedrifternes nuværende udfordringer på ESG-området. VSME kan langt hen ad vejen være med til at give landbrugsbedrifter et samlet overblik over, hvordan de daglige arbejdsgange og aktiviteter påvirker blandt andet klima, vand- og jordforvaltning, biodiversitet og de sociale forhold. Udover at imødekomme eksterne krav og regulativer kan overblikket fra VSME også give den enkelte landmand mulighed for at optimere interne processer, der kan resultere i miljømæssige og økonomiske gevinster. At benytte metoderne i VSME kan således være medvirkende til, at landmanden i stigende grad benytter bæredygtighed som en integreret del af virksomhedens værdiskabelse med løbende tilpasning og forbedring af de enkelte elementer i landbrugsproduktionens værdikæde.

Til hjælp med udarbejdelse af en frivillig ESG-rapportering under VSME-standarden kan vejledningen fra erhvervsstyrelsen benyttes. Et andet alternativ er ESGreenTool Report, som i øjeblikket tilrettes til VSME-standarden med landbrugsspecifikke oplysningspunkter. Målet for ESGreenTool Report er, at værktøjet fremadrettet indeholder de mest væsentlige sektorspecifikke måle- og oplysningspunkter for landbruget i tråd med VSME og kravene fra CSRD-omfattede samarbejdspartnere fra aftagerleddet og den finansielle sektor.

Eksterne krav fra CSRD-omfattede samarbejdspartnere

Som figur 1 illustrerede, så vil der være eksterne ESG-krav fra den finansielle sektor og aftagerleddet. Generelt vil de i en eller anden form kræve detaljerede, sammenlignelige og transparente ESG-data.

Ved at benytte VMSE kan landbrugsbedriften i nogen grad forberede og sikre sig opsamling af relevante data og oplysningspunkter, som CSRD-omfattede samarbejdspartnere med stor sandsynlighed kommer til at efterspørge. Grunden til at oplysningerne i VSME ikke er sammenfaldende med, hvad samarbejdspartnere efterspørger er, at samarbejdspartneren i de fleste tilfælde kun vil efterspørge ESG-oplysninger ud fra deres dobbelt væsentlighedsanalyse (læs mere [her](#)).

En VSME-rapportering vil formentligt også give samarbejdspartnere et indtryk af, at landbrugsbedriften er en troværdig samarbejdspartner, der har evnen og viljen til at imødekomme bæredygtighedskrav. Især hvis der rapporteres på både basis- og det udvidede modul. I bedste fald kan det åbne op for bedre finansieringsvilkår og højere afregningspriser.

6. Sammenfatning og anbefalinger til små og mellemstore landbrugsbedrifters brug af VSME

Notatet giver en omfattende redegørelse for VSME-standarden med særlig fokus på, hvordan små og mellemstore landbrugsbedrifter kan benytte standarden til at opfylde kravene fra CSRD-omfattede partnere.

VSME-standarden giver små og mellemstore virksomheder et struktureret redskab til at rapportere om bæredygtighed på en transparent og sammenlignelig måde. Standarden består af et **Basismodul**, der dækker de essentielle ESG-data, og et **Udvidet Modul**, der indeholder yderligere oplysninger, der er vigtige for at opfylde eksterne krav, f.eks. fra CSRD omfattede samarbejdspartnere.

Generelt kan VSME hjælpe landbrugsbedrifter med at opnå overblik over og dokumentere deres bæredygtighedsindsatser. Dermed kan VSME også være medvirkende til at give landbrugsbedriften mulighed for at optimere interne processer, der kan resultere i miljømæssige og økonomiske gevinster.

For små og mellemstore landbrugsbedrifter er VSME-standarden ikke blot et redskab til at opfylde eksterne rapporteringskrav, men standarden kan også være en strategisk platform, der:

- sikrer en systematisk og målbar opgørelse af både miljømæssige og sociale data.
- understøtter virksomheden i at identificere forbedringsområder og investere i bæredygtige teknologier.
- bidrager til en stærkere position i værdikæden, hvor samarbejde med større, CSRD-omfattede virksomheder kræver dokumenteret bæredygtighed.

Det anbefales, at landbrugsbedrifter, der frivilligt følger VSME:

- udarbejder en detaljeret implementeringsplan for VSME-standarden, inklusiv en tidslinje for dataindsamling og rapportering.
- køber/abonnerer/integrerer relevante IT- og HR-systemer, som muliggør automatisk indsamling og opdatering af data.
- udarbejder en intern træningsplan, så medarbejderne forstår vigtigheden af korrekt dataregistrering og ESG-rapportering.
- samarbejder med eksterne konsulenter for at få valideret beregningsmetoderne og sikre overensstemmelse med de seneste EU krav og best practices

Det anbefales, at landbrugsbedrifter, der ikke følger VSME med fordel kan:

- informere sig om, hvad VSME indeholder og kræver af dataopsamling, da det sandsynligvis bliver konsensus fra finansielle institutioner, aftagerleddet og andre interessenter.
- informere sig om virksomhedens tilgængelige VSME-oplysninger, og evt. hvad virksomheden mangler, og om virksomheden kan fremskaffe dem.
- udarbejde en intern træningsplan, så medarbejderne forstår vigtigheden af korrekt dataregistrering og ESG-rapportering.

For notatet

Kenneth Kjeldgaard

Chefkonsulent, cand.merc.

Ledelse & Økonomi, Innovation

SEGES Innovation P/S

kkj@seges.dk

SEGES Innovation P/S

Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES Innovation P/S er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.

Kildehenvisning

Andersen, Joan Fuglsig og Strandby, Malthe Juel (2024), Hvornår skal man opfylde de særlige krav til IE-husdyrbrug?,
https://www.landbrugsinfo.dk/public/a/4/2/miljoret_hvornar_skal_man_opfylde_krav_til_ie_husdyrbrug

Bisp, Søren (2023), Hvad betyder cirkulær økonomi i landbruget?
https://www.landbrugsinfo.dk/basis/4/c/0/produktionsokonomi_cirkular_okonomi_landbruget

Bisp, Søren (2023), Sådan kan du bidrage til cirkulær økonomi,
https://www.landbrugsinfo.dk/public/7/4/8/produktionsokonomi_bidrag_til_cirkular_okonomi

EFRAG (2024), VSME Standard,
<https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/VSME%20Standard.pdf>

ESGreenTool (2025), ESGreenTool® – landbrugets digitale ESG-løsning,
<https://segesinnovation.dk/produkter-og-ydelser/digitale-loesninger/esgreentool/>

EU-kommissionens pressemeddelelser og rapporter (2025), Seneste opdateringer vedrørende European Green Deal og CSRD.

Erhvervsstyrelsen (2025), Erhvervsstyrelsen har udarbejdet en ny ESG-skabelon til SMV'er,
<https://erhvervsstyrelsen.dk/erhvervsstyrelsen-har-udarbejdet-en-ny-esg-skabelon-til-smver>

Erhvervsstyrelsen (2025), Virksomhedsguiden,
<https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/esg-opgoerelse-saadan-kommer-du-i-gang/7115a9ee-5891-46ac-b655-b9ba9258f7d9/>

Forsberg, Frederik (2021), Nyt værktøj: Den danske naturindikator (DNI),
https://www.landbrugsinfo.dk/public/f/a/c/natur_biodiversitet_nyt_varktoj_dansk_naturindikator

Forsberg, Frederik (2024), Sådan kan effekten af tiltag for øget biodiversitet opgøres,
https://www.landbrugsinfo.dk/public/b/a/0/natur_biodiversitet_effekt_opgores_tiltag_oget_biodiversitet

GLS-A og 3F (2024), Overenskomst mellem GLS-A og 3F Den grønne gruppe,
<https://www.gls-a.dk/wp-content/uploads/2024/05/4010-JORDBRUG-2024-2026-2.-udgave-17.05.24.pdf>

Kjeldgaard, Kenneth (2024), Konkretisering af landbrugsvirksomhedens bæredygtige målepunkter,
https://www.landbrugsinfo.dk/-/media/landbrugsinfo/public/b/f/1/konkretisering_af_landbrugsvirksomhedens_baeredygtige_malepunkter.pdf

Miljøstyrelsen (2025), IPM - integreret plantebeskyttelse – Miljøstyrelsen,
<https://mst.dk/erhverv/sikker-kemi/pesticider/anvendelse-af-pesticider/ipm-integreret-plantebeskyttelse>

Rasmussen, Kristina (2025), Plastaffald på landbrugsejendomme,
https://www.landbrugsinfo.dk/basis/b/3/9/miljoret_plastaffald_landbrugsejendomme

Bilag 1: Eksempler på oplysningspunkter og beregningsmetoder under Basismodulet (B)

Herunder er uafhængige eksempler på oplysningspunkter og beregningsmetoder for B1-B11 i basismodulet.

B1 – Basis for forberedelse

Dette oplysningspunkt kræver, at virksomheden angiver grundlæggende oplysninger om sin identitet og struktur. Det omfatter informationer såsom:

- Valg af rapporteringsmodul (kun Basismodul eller Basismodul + Udvidet Modul)
- Om rapporteringen er individuel eller konsolideret
- Virksomhedens juridiske form
- NACE-kode(r)
- Balance, nettoomsætning og antal ansatte
- Geografisk placering og eventuel geolokation af relevante sites

Grundlag for udarbejdelse (B1) - fortsat

 Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Adresser og geolokation på væsentlige aktiver og anlæg, som [indsæt virksomhedsnavn] ejer, lejer eller kontrollerer (pkt. 24e, vi, vii/pkt. 73-76)					
Sted	Adresse	Postnummer	By	Land	Geolokation (koordinater)
[fx Hovedkontor]	[Indsæt adresse]	[Indsæt]	[Indsæt]	[Indsæt]	[Indsæt]
[fx Lager]	[Indsæt adresse]	[Indsæt]	[Indsæt]	[Indsæt]	[Indsæt]
[fx Industrianlæg]	[Indsæt adresse]	[Indsæt]	[Indsæt]	[Indsæt]	[Indsæt]

 Begrebsforklaringer

Geolokation Du skal oplyse om geolokation for de områder, som din virksomhed enten ejer, lejer eller kontrollerer.

Oplysninger om din virksomheds geolokation forventes at være et værdifuldt datapunkt for dine interessenter, når de skal vurdere risici og muligheder i relation til din virksomheds tilpasning til klimændringer, vand, økosystemer og biodiversitet.

Du kan fx bruge Google Maps eller Apple Maps til at finde koordinaterne for de steder, som din virksomhed ejer, lejer eller kontrollerer.

 Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Basismodulet.
Hvis din virksomhed har et ESG-certifikat eller miljømærke, **skal** der gives en kort beskrivelse af disse (fx navn på certifikat- eller miljømærke, dato, vurderingsscore).

Navn på ESG-certifikat/miljømærke (pkt. 25)	Kort beskrivelse	Dato for udstedelse/gyldighed	Evt. rating
[Indsæt navn på certifikat eller miljømærke]	[Indsæt kort beskrivelse af ESG-certifikatet/miljømærket]	[Indsæt dato]	[Indsæt]
[Indsæt navn på certifikat eller miljømærke]	[Indsæt kort beskrivelse af ESG-certifikatet/miljømærket]	[Indsæt dato]	[Indsæt]
[Indsæt navn på certifikat eller miljømærke]	[Indsæt kort beskrivelse af ESG-certifikatet/miljømærket]	[Indsæt dato]	[Indsæt]

Eksempel:

- **Valg:** Basismodul
- **Juridisk form:** Enkeltmandsvirksomhed
- **NACE-kode:** 01.11 (Dyrkning af korn (undtagen ris), bælgrugter og olieholdige frø)
- **Balance:** 22,5 mio. kr. (€3 mio.)
- **Nettoomsætning:** 45 mio. kr. (€6 mio.)
- **Antal ansatte:** 8
- **Primær drift:** Danmark, med beliggende i Jylland (angivet med præcise koordinater)

B2 – Praksisser, politikker og fremtidige initiativer for overgang til en mere bæredygtig økonomi

Under B2 skal virksomheden beskrive de eksisterende tiltag (praksisser og politikker) samt eventuelle fremtidige initiativer, der understøtter omstillingen til en bæredygtig drift. B2 kan undlades, hvis virksomheden svarer nej i alle felter af tabellen.

Indsatser, politikker og initiativer for omstilling til en mere bæredygtig økonomi (B2)

 Oplysningspunktet skal udfyldes, hvis relevant, jf. Basismodulet.

Nedenstående tabel skal kun udfyldes, hvis din virksomhed allerede har konkrete indsatser, politikker eller initiativer, der understøtter omstilling til en mere bæredygtig økonomi. Du kan slette denne side, hvis du vil svare "NEJ" til alle felter i tabellen.

Område (pkt. 26 og 78)	Virksomheden har en konkret politik/indsats på området (JA/NEJ)	Er politikken/indsatsen offentligt tilgængelig? (JA/NEJ)	Indeholder politikken/indsatsen målsætninger eller fremtidige initiativer? (JA/NEJ)
Klimaforandringer	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]
Forurening	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]
Vand -og Havressourcer	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]
Biodiversitet og Økosystemer	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]
Cirkulær økonomi	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]
Egen arbejdsstyrke	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]
Arbejdere i værdikæden	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]
Berørte samfund	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]
Forbrugere og slutbrugere	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]
Virksomhedsledelse (code of conduct)	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]	[Indsæt JA/NEJ]

Begrebsforklaringer

Indsatser/politikker/initiativer

En virksomhed kan godt have fx en politik, der dækker flere af områderne på listen – fx en miljø- og klimapolitik, der dækker både "klima", "forurening" og "cirkulær økonomi". Det behøver ikke være separate politikker, for at virksomheden kan svare bekræftende.

Hvis din virksomheds politik også indeholder konkrete målsætninger eller konkrete initiativer, kan du vælge at supplere med oplysningspunkt C2 under Udvidet modul.

Eksempel:

Tabellen udfyldes med Ja/Nej og kan suppleres med skemaet i C2 i den udvidede modul.

- **Politikker:**
 - En offentlig tilgængelig bæredygtighedspolitik, der blandt andet indeholder mål for reduktion af CO₂-emissioner og vandforbrug. → ja i første kolonne under Klimaforandringer samt Vand- og Havressourcer.
- **Nuværende praksis:**
 - Elementerne i implementering af et miljøledelsessystem (alle IE-brug skal implementere iht. EU direktivet 1785 af 2024) er offentliggjort på landbrugsvirksomhedens hjemmesiden → ja i anden kolonne under klimaforandringer → ja i anden kolonne under hvert af hovedområderne, som miljøledelsessystemet omfatter.
- **Fremtidige initiativer:**
 - Energioptimering i staldanlæg ved hjælp af LED-belysning (lovkrav på IE-brug) samt brug af solpaneler i 2026 → ja i tredje kolonne under Klimaforandringer.
 - Planlægning af et projekt, der skal reducere vandforbruget med 15 % inden for de næste 5 år → ja i tredje kolonne under Vand- og Havressourcer

- Overgang til en cirkulær affaldsstrategi med øget fokus på genanvendelse af 70 % af affaldet i 2027 -> ja i tredje kolonne under Cirkulær økonomi.

B3 – Energi og drivhusgasemissioner

Her skal virksomheden oplyse om sit samlede energiforbrug, opdelt i Vedvarende og ikke-Vedvarende energi, samt beregne sine direkte (Scope 1) og indirekte (Scope 2) drivhusgasemissioner ved hjælp af relevante emissionsfaktorer.

Energiforbrug (B3)

Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Tabellen nedenfor er et eksempel på, hvordan du kan oplyse om din virksomheds energiforbrug. Du må gerne tilpasse tabellen, hvis du fx vil oplyse om din virksomheds forbrug af (egenproduceret) energi fra vedvarende energikilder (fx sol/vind).

Energiforbrug i MWh (pkt. 29)			
	Vedvarende energiforbrug	Ikke-vedvarende energiforbrug	Total energiforbrug (MWh) [Indsæt årstal]
Elektricitet (som fremgår af virksomhedens forbrugsregning)	[Indsæt MWh]	[Indsæt MWh]	[Indsæt MWh]
Brændstoffer	[Indsæt MWh]	[Indsæt MWh]	[Indsæt MWh]
Andet (fx fjernvarme)	[Indsæt MWh]	[Indsæt MWh]	[Indsæt MWh]
Total	[Indsæt total for vedvarende energi i MWh]	[Indsæt total for ikke-vedvarende energi i MWh]	[Indsæt total energiforbrug i MWh]

Begrebsforklaringer

Elektricitet

Elektricitet omfatter i denne sammenhæng eksplicit energiforbrug til varme, damp og køling.

- Vedvarende energikilder er fx sol, vind, vandkraft.
- Ikke-vedvarende energikilder er fx fossile brændstoffer som bruges til at lave elektricitet.

Information om brug af elektricitet kan aflæses på opgørelser/forbrugsregning fra din virksomheds forsyningselskab.

Brændstoffer

Brændstoffer omfatter i denne sammenhæng alt, der brændes, fx gas, naturgas, biomasse osv.

- Vedvarende brændstoffsikilder er fx biobrændstoffer, såsom biomasse, biodiesel og bioethanol.
- Ikke-vedvarende brændstoffsikilder er fx kul, olie, og gas.

Hvis din virksomhed arbejder med brændstoffer, der bruges som råmateriale i din virksomheds produktion, skal den andel af brændstofferne ikke medregnes i opgørelsen af energiforbruget. Du kan vælge at tilføje en ekstra tabel, hvor du oplyser om de brændstoffer, der anvendes som råvarer i din produktion (jf. pkt. 85).

Begrebsforklaringer

Energiforbrug

Virksomhedens klimarelaterede indvirkninger er i høj grad drevet af energiforbrug. Derfor er det relevant at oplyse både mængden og typen af din virksomheds energiforbrug - fx fossile brændstoffer som kul, olie og gas samt mængden af din virksomheds forbrug af vedvarende energi.

Vedvarende energiforbrug

Din virksomheds forbrug af vedvarende energi kan beregnes baseret på oprindelsesgarantier, vedvarende energicertifikater eller el-sammensætning, som den er angivet på din virksomheds elregning. Elregningen kan henvise til forbrugte el-enheder og angive procentdelen af elektricitet leveret fra vedvarende kilder (pkt. 84).

Total energiforbrug

Din virksomheds totale energiforbrug dækker over den samlede mængde energi, der bliver trukket ind på din virksomheds område. Hvis din virksomhed omdanner én energiform til en anden energiform, er det den energiform, der bliver trukket ind på din virksomheds område, der skal indgå i opgørelsen.

Eksempel: Hvis din virksomhed bruger gas til at producere varmt vand, er det forbruget af gas, der skal tælle med i din virksomheds energiforbrug – og ikke forbruget af varmt vand, der i eksemplet her er den endelige energibærer (BC104).

10

CO₂e-udledning (B3)

Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Du kan desuden vælge at lave en såkaldt markedsbaseret opgørelse af din virksomheds CO₂e-udledning. Opgørelse af en markedsbaseret CO₂e-udledning er især relevant, hvis din virksomhed køber certifikater for grøn strøm (såkaldte oprindelsesgarantier).

Udledning af drivhusgasser (pkt. 30)	År [Indsæt årstal]
Scope 1 CO ₂ e-udledninger	[Indsæt tons CO ₂ e]
Scope 2 CO ₂ e-udledninger (lokationsbaseret)	[Indsæt tons CO ₂ e]
Total CO ₂ e-udledning fra scope 1 og scope 2	[Indsæt tons CO ₂ e]

Oplysningspunktet skal udfyldes i Basismodulet

CO ₂ e-intensitet (pkt. 31)	År [Indsæt årstal]
	[Indsæt CO ₂ e-intensitet]

Vejledning til udfyldelse af oplysningspunkt. Du skal bruge denne formel til at udregne din virksomheds CO₂e-intensitet:

Til opgørelsen af din virksomheds CO₂e-intensitet skal du bruge den totale CO₂e-udledning fra tabellen ovenfor, samt oplysningen om din virksomheds omsætning, som indgår i de indledende generelle oplysninger her i ESG-skabelonen. Vær opmærksom på, at hvis du har vurderet, at din virksomheds omsætning er en fortrolig oplysning, som du ikke vil inkludere i din ESG-opgørelse, så kan du ikke udregne din virksomheds CO₂e-intensitet.

$$\frac{\text{Total CO}_2\text{e-udledning}}{\text{Omsætning}} = \text{CO}_2\text{e-intensitet}$$

Begrebsforklaringer

CO₂e står for CO₂-ækvivalenter. CO₂-udledninger måles og rapporteres som CO₂e under tre forskellige typer udslip, refereret til som scope 1, 2 og 3.

Scope 1 er de direkte udledninger fra aktiviteter, som virksomheden selv kontrollerer. Det er altså emissioner fra egne køretøjer og egne anlæg til varme- og energiproduktion, fx naturgasanlæg.

Scope 2 er de indirekte udledninger fra forsynet energi, herunder elektricitet og fjernvarme. Her sker udledningen et andet sted, fx på dit lokale kraftvarme- eller fjernvarmeværk.

Scope 3 rummer alle de indirekte udledninger fra din virksomheds værdikæde og udgør oftest størstedelen af virksomhedens udledninger.

Greenhouse gas (GHG)-protokollen er en internationalt anerkendt standard for virksomheders opgørelse af CO₂e-udledning, som anbefales af EU-Kommissionen. Beregningsmodellen i Klimakompasset bygger på denne standard.

CO₂e fra biologiske processer (fx i landbrug og skovbrug) Når du opgør din virksomheds CO₂e-udledning, skal den udledning, der kommer fra biologiske processer **ikke** tælles med, jf. GHG-protokollen.

Mulige datakilder

→ Brug evt. det gratis værktøj, Klimakompasset, til at udregne din scope 1, 2 og 3 CO₂e-udledning

→ Få vejledning om, hvordan du laver et klimaregnskab på Virksomhedsguiden

14

Eksempel og beregninger:

Landbrugsvirksomheden kan ved hjælp af ESGreenTool Climate indtaste energiforbrug og inputvariable til brug for udledningsberegninger. Herunder ses et eksempel på en griseproducent med markdrift.

1. Filtér data

År (1. jan. - 31. dec.)
2024

Beregningsgrundlag
Årets drift

Opret og rediger scenarier

Produktion
Marker Grise
Kyllinger Æg
Malkekvæg
Flere filtre

2. Indtast data for 2024 Årets drift

Luk alle viste Indlæs nye data Data er senest hentet 12.11.24

Data For Alle Marker
El, Diesel, Maskinarbejde - oplysningerne er nødvendige for at kunne beregne et rigtigt resultat.

Elforbrug

Total elforbrug til marker 200000 kWh

Heraf egenproduktion af el til marker 0 kWh

Andel af el forbrugt til vanding 0 %

Diesel

Dieselforbrug 65000 L

Maskinarbejde indkøbt 290000 kr.

Maskinarbejde solgt 0 kr.

1. Filtér data

År (1. jan. - 31. dec.)
2024

Beregningsgrundlag
Årets drift

Opret og rediger scenarier

Produktion
Marker Grise

2. Indtast data for 2024 Årets drift

Luk alle viste Opret og rediger CHR-numre

Data For Alle Grise
El-oplysningerne er nødvendige for at kunne beregne et rigtigt resultat.

Total elforbrug til grise 800000 kWh

Heraf egenproduktion af el til grise kWh

15

Opsætning af visning

Bedrift

Produkt

År/scenarie (1. jan. - 31. dec.)

2024

Sammenlign med

Intet år/scenarie

Inkluder

☒ Kulstofbalance (mineraljorde)
 ☒ Indkøb - scope 2
 ☒ Indkøb - scope 3

Hvad er scope 1, 2 og 3

☒ Foder med direkte Land-Use Change (dLUC)

Hvad er dLUC

Bedriftsaftryk for 2024 Årets drift

Resultatet er beregnet 12.11.24

Udledning for bedriften med kulstofbalance

Inkl. indkøb - scope 2 og indkøb - scope 3 med dLUC

11.265,17

Ton CO₂e

Marker total

930,46

Ton CO₂e

Marker - Scope 1

I alt 488,81 ha. Heraf 0,00 ha JB11

776,66

Indkøb - Scope 2

Emission fra indkøbt el

27,20

Elforbrug

27,20

Indkøb - Scope 3

Emissioner fra øvrige indkøb til bedriften

126,60

Grise total

10.334,71

Ton CO₂e

Griseproduktion - scope 1

I alt 1.350 årssæer, 45.000 smågrise, 21.300 slagtegrise

1.899,46

Indkøb - scope 2

Emission fra indkøbt energi (el og varme)

177,34

Elforbrug

108,80

Energi til varme i stalden

68,54

Indkøb - scope 3

Emissioner fra øvrige indkøb til bedriften

8.257,91

VSME angiver formelen til omregning af brændstof fra liter til MWh:

88. For fuel consumption measured by mass (e.g. wood, coal), the undertaking should:
- obtain the Net Calorific Value (e.g. kJ/metric ton, TJ/Gg) of the fuel (it can be a typical value published by reliable sources, e.g. IPCC, or may be provided by the supplier or attained internally);
 - convert the Net Calorific Value to MWh/ton, for example:

$$1 \text{ TJ} = 10^{12} \text{ J} = 277.78 \text{ MWh}; \quad 1 \text{ Gg} = 10^9 \text{ g} = 1,000 \text{ t}$$

$$11.9 \text{ TJ/Gg} = 11.9 * 277.78/1000 \text{ t} = 3.31 \text{ MWh/ton}; \text{ and}$$
 - calculate the energy content of the mass, for example:

$$1,245,345 \text{ t} * 3.31 \text{ MWh/ton} = 4,117,111 \text{ MWh}.$$
89. For liquid fuel, the undertakings should:
- convert volume information to mass, multiplying volume by fuel density, for example,

$$\text{Diesel} = 4,456,000 \text{ l}; \quad \text{Diesel density} = 0.84 \text{ kg/l}$$

$$4,456,000 \text{ (l)} * 0.84 \text{ (kg/l)} = 3,743,040 \text{ kg} = 3,743 \text{ t};$$
 - calculate the energy content, multiplying mass by Net Calorific Value, for example, $3,743 \text{ [t]} * 43 \text{ [TJ/Gg]} = 3,743 \text{ t} * 43 \text{ TJ/(1,000 [t])} = 160.95 \text{ [TJ]}$; and
 - convert TJ to MWh, for example $1 \text{ TJ} = 10^{12} \text{ J} = 277.778 \text{ MWh}$

$$160.95 \text{ [TJ]} = 277.78 \text{ [MWh/TJ]} * 160.95 \text{ [TJ]} = 44,708 \text{ MWh}.$$

Disse benyttes til omregning til MWh i tabellen.

Energiforbrug i MWh			
	Vedvarende energiforbrug	Ikke-vedvarende energiforbrug	Total energiforbrug (MWh), 2024
Elektricitet (som fremgår af virksomhedens forbrugsregning)	0	1.000	1.000
Brændstoffer	0	652	652
Andet (fx fjernvarme)	0	0	0
Total	0	1.652	1.652

Kilde: ESGreenTool Climate

ESGreenTool Climate beregner landbrugsvirksomhedens udledninger, som afhængig af rapporteringsbehov kan gøres op på driftsgren og scope 1, 2 og 3.

Scope 1 og 2

Udledning af drivhusgasser 2024	Mark	Grise	Total
Scope 1 CO2e-udledninger	777	1.899	2.676
Scope 2 CO2e-udledninger (lokationsbaseret)	27	177	205
Totale CO2e-udledninger fra scope 1 og scope 2	804	2.077	2.881

Kilde: ESGreenTool Climate

Scope 1, 2 og 3

Udledning af drivhusgasser, 2024	Mark	Grise	Total
Scope 1 CO2e-udledninger	777	1.899	2.676
Scope 2 CO2e-udledninger (lokationsbaseret)	27	177	205
Scope 3 CO2e-udledninger	127	8.258	8.385
Totale CO2e-udledninger fra scope 1, scope 2 og scope 3	930	10.335	11.265

Kilde: ESGreenTool Climate

B4 – Forurening af luft, vand og jord

Under B4 skal virksomheden oplyse, hvilke forurenende stoffer der udledes i dens operationer, hvis disse allerede rapporteres til myndigheder eller er en del af et miljødelsessystem.

Forurening af luft, vand og jord (B4)

Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Basismodulet.

Dette er kun et oplysningskrav, hvis din virksomhed i forvejen rapporterer om forurening enten:

- Til myndighederne som følge af lovkrav
- Hvis din virksomhed frivilligt har valgt at rapportere om forurening efter et miljødelsessystem.

Der skal kun oplyses om den forurening af luft, vand og jord, som udledes fra din egen virksomhed – og ikke om den forurening, der eventuelt måtte være i din virksomheds værdikæde.

Hvis informationen om den forurening, der bliver udledt fra din virksomhed, allerede er offentligt tilgængelig, kan du nøjes med at indsætte et hyperlink til oplysningerne.

Forurening af luft, vand og jord (pkt. 32) [Indsæt årstal]

Type af forurening (fx stof)	Omfang	Hvor? (luft, vand, jord)
[Type af forurening 1]	[Indsæt omfang i kg]	[Indsæt hvor]
[Type af forurening 2]	[Indsæt omfang i kg]	[Indsæt hvor]
[Type af forurening 3]	[Indsæt omfang i kg]	[Indsæt hvor]

Begrebsforklaringer

Eksempler på aktiviteter, hvor der ofte er krav om rapportering til myndigheden om forurening er: forbrænding af brændstof i kedler, støbning i metalstøberier, forarbejdning af ikke-jernholdige metaller, produktion af kalk, fremstilling af keramiske produkter ved brænding, produktion af plantebeskyttelsesmidler eller biocider, opdræt af svin eller fjerkræ, slagterier mv.

PRTR

PRTR står for European Pollutant Release and Transfer Register, der på europæisk plan sætter krav til visse virksomheder om, at de skal rapportere om virksomhedens miljøforhold og forurening af luft, vand og jord.

Miljødelsessystem

ISO14001 er en global standard for miljødelse og en af de mest udbredte miljødelsessystemer.

Mulige datakilder

- Læs mere om PRTR på Miljøstyrelsens hjemmeside
- Læs mere om ISO 14001 på Miljøstyrelsens hjemmeside

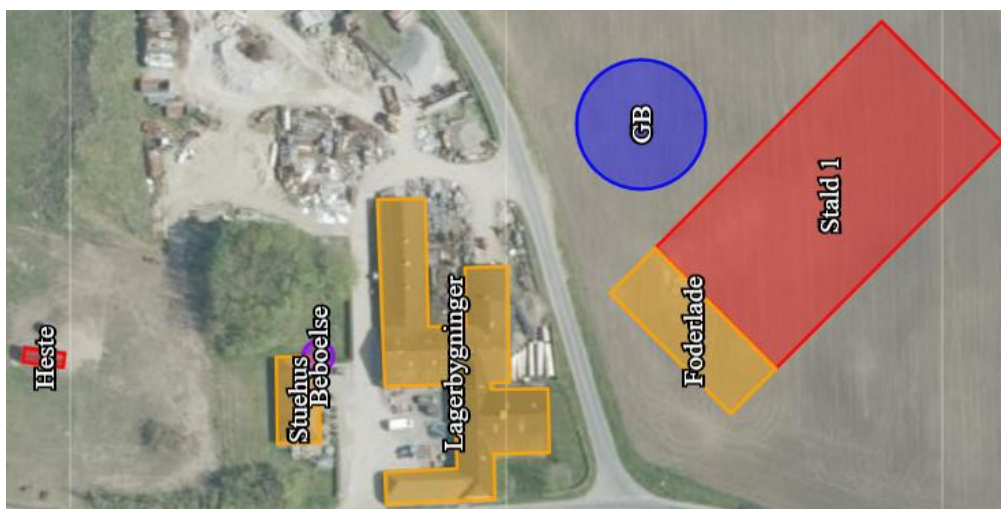
Eksempel og beregninger:

ISO 14001 er industrivirksomhedsrelateret og gælder kun for meget store landbrugsvirksomheder. Derfor vil der være forskel på, hvad små og mellemstore landbrugsvirksomheder opsamler af information i forhold til eksempelvis et IE-husdyrbrug¹, der er omfattet af miljødelse og indberetningskrav, jf. Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2. Alt andet lige vil det også afspejle sig i omfanget af rapportering i B4.

Dette eksempel tager udgangspunkt i et IE-husdyrbrug med produktion af slagtegrise og smågrise i produktionsformen flexgruppe små- og slagtegrise på 2.600 m² produktionsareal, hvor landmanden frit kan vælge mellem eller mikse de to dyretyper i sit staldanlæg.

Udover staldanlægget til grise har han også 32 m² produktionsareal til et hobbyhestehold, en foderlade, en gyllebeholder på 5.000 m³ med teltoverdækning som et frivilligt tiltag og et gammelt staldanlæg der benyttes som lagerbygninger, samt et stuehus.

¹ Udledning på mere end 3.500 kg ammoniakemission

Beregning af emissioner fra anlægget baseres på den dyretype giver den højeste emission. De beregnede emissioner er ammoniak og lugt. Ammoniakreduktionskrav grundet BAT beregnes ligeledes i forhold til den dyretype, som giver det højeste reduktionskrav. Det betyder, at beregninger i forhold til BAT for ammoniak samt emission af lugt og ammoniak for ansøgninger hvori der indgår flexgruppe altid vil være en worst case beregning. Det er derfor ikke nødvendigvis den samme dyretype som indgår i beregning af hhv. lugt, ammoniak samt krav til BAT.

Der forbruges vand til drikkevand til dyrene samt overbrusning af dyr og rengøring af stalde, foder- og ventilationsanlæg. Derudover kommer vandforbrug til vask af grisetransport, vask af maskiner, fyldning af sprøjte til marksprøjtninger, velfærdsrum til personale og privatbeboelse. Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Iblødsætning forud for vask
- Dagligt eftersyn af rørføringer til vand.
- Integration af drikkeventiler over fodertrug i staldanlæg med vådfoder.
- Drikkekopper i staldanlæg med tørfoder.

Luft:

- Ammoniakemission ($\text{NH}_3\text{-N}$): 6.286,7 $\text{NH}_3\text{-N}$ kg/år, tilladt ammoniakemission vil fremgå af meddelt miljøgodkendelse.

Ammoniakemission fra staldafsnit (kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år)	Ammoniakemission fra lagre (kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år)
5998,2	288,5	6286,7

- Lugtemission: 36.400 LE/s pr. år og 112.020,8 OU/s pr. år
 - Tilladt lugtemission i LE/s (lugtenheder pr. sekund) og OU/s (Odor Units pr. sekund) fremgår af meddelt miljøgodkendelse.

Staldafsnit								
Stald 1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	783643	0	36400,0	111800,0*	0	36400,0	111800,0*	2600
Heste	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	783754	0	0,0	220,8	0	0,0	220,8	32
Sum			36400	112020,8*		36400	112020,8*	

Vand:

- Opgør forbrug i m³:
 - 3,9 m³ vand/m² produktionsareal pr. år (standard for slagtegrise) * 2.600 m² produktionsareal til flexgruppe små- og slagtegrise = 10.140 m³ vand/år til dyrehold.
 - Normtal forbrug i beboelse er 170 m³ vand/år.
- Jord
 - Som eksempel kan landbrugsvirksomheden rapportere antal point i Miljøstyrelsens IPM-score, som måler landbrugsvirksomhedens bæredygtige anvendelse af pesticider².

² [IPM - integreret plantebeskyttelse - Miljøstyrelsen](#)

B5 – Biodiversitet

Her oplyses om virksomhedens arealer, som er placeret i eller nær biodiversitetsfølsomme områder, og eventuelt andre relevante data vedrørende påvirkningen af biodiversiteten.

Biodiversitet (B5)

Oplysningspunktet **skal** udfyldes, hvis relevant, jf. Basismodulet.

Dette er kun et oplysningskrav, hvis din virksomhed er placeret i områder "i nærheden af" eller "i biodiversitetsfølsomme områder", som din virksomhed enten: a) ejer, b) lejer eller c) kontrollerer.

Områder i nærheden af eller i 'biodiversitetsfølsomme områder', som virksomheden a) ejer, b) lejer eller c) kontrollerer (pkt. 33)			
Lokation	Areal opgjort i hektar	Biodiversitetsfølsomt område	Specifikation: I nærheden af eller i et biodiversitetsfølsomt område
[Land/placering 1]	[Indsæt tal]	[Indsæt navn på område]	[I nærheden af / i biodiversitetsfølsomt område]
[Land/placering 2]	[Indsæt tal]	[Indsæt navn på område]	[I nærheden af / i biodiversitetsfølsomt område]
[Land/placering 3]	[Indsæt tal]	[Indsæt navn på område]	[I nærheden af / i biodiversitetsfølsomt område]

Oplysningspunktet **kan** udfyldes i Basismodulet.

Arealforbrug (pkt. 34)			
Type af arealforbrug	Areal (hektar)		
	Foregående år	Rapporteringsår	% ændring
Samlet arealforbrug	[indsæt hektar]	[indsæt hektar]	[indsæt hektar]
Samlet befæstet område	[indsæt hektar]	[indsæt hektar]	[indsæt hektar]
Samlet naturorienteret område <u>på anlægsområdet</u>	[indsæt hektar]	[indsæt hektar]	[indsæt hektar]
Samlet naturorienteret område <u>uden for anlægsområdet</u>	[indsæt hektar]	[indsæt hektar]	[indsæt hektar]

Begrebsforklaringer

Et biodiversitetsfølsomt område er defineret af naturbeskyttelseslovgivning på EU-niveau eller internationalt niveau. Det kan for eksempel være områder, der hører til Natura 2000-netværket, UNESCO World Heritage eller Key Biodiversity Areas.

Lokation dækker over alle områder, som din virksomhed enten: a) ejer, b) lejer eller c) kontrollerer (dvs. virksomheden kontrollerer driften af lokationen).

"I nærheden af" betyder i denne sammenhæng et område, der (delvist) overlapper eller støder op til (=nabo til) et biodiversitetsfølsomt område.

Et befæstet område er et hvilket som helst område, hvor den oprindelige jord er blevet dækket til (såsom veje) for at gøre den uegnet til landbrug. Denne uegnethed kan påvirke miljøet.

Et naturorienteret område er et område, der primært anvendes til naturbevarelse eller naturgenopretning. Naturorienterede områder kan være beliggende på et anlægsområde og omfatte tage, facader, dræningssystemer og andre elementer, som er udformet, tilpasset eller forvaltet med henblik på at fremme biodiversitet. Naturorienterede områder kan også være beliggende uden for organisationens anlægsområde, forudsat at området er ejet eller forvaltet af organisationen og primært anvendes til at fremme biodiversitet.

Mulige datakilder

- Se Miljøstyrelsens kort over Natura 2000-områder i Danmark
- Læs mere om Natura 2000-områder hos Miljøstyrelsen
- Se kort over biodiversitetsfølsomme områder på hjemmesiden Key Biodiversity Areas (siden er på engelsk)
- Se UNESCO's verdensarvsliste på UNESCO's hjemmeside (siden er på engelsk)

13

Eksempel og beregninger:

Herunder er et eksempel på en lille landbrugsvirksomhed med 50 hektar jord.

Opgørelse af arealer:

- Virksomheden ejer 50 hektar jord, hvoraf 10 hektar er beliggende i et område med høj biodiversitet (beskyttet område) og 1 hektar er befæstet området.
- Sidste år ejede virksomheden også 50 hektar jord, hvoraf 8 hektar var beliggende i et område med høj biodiversitet og 1 hektar er befæstet området.
- Dette giver følgende %-vise ændringer:

$$\text{Samlet arealforbrug} = \frac{50 - 50}{50} \times 100\% = 0\%$$

$$\text{Samlet befæstet område} = \frac{1 - 1}{1} \times 100\% = 0\%$$

$$\text{Samlet naturorienteret område uden for anlægsområdet} = \frac{10 - 8}{8} \times 100\% = 25\%$$

Herudfra kan tabellen udfyldes, men spørgsmålet er, om det landbrugsfagligt er tilstrækkeligt i fremtiden. I øjeblikket arbejdes på måle- og opsamlingsmetoder til biodiversitet. Fremadrettet vil der måske være behov for at udvide rapporteringen med HNV og/eller DNI score eller andet.

B6 – Vand

Under B6 skal virksomheden rapportere sit samlede vandtræk (vandforbrug) og separat angive vandforbruget for områder med høj vandstress.

Vand (B6)

 Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Udtagning af vand (pkt. 35)	År [Indsæt årstal]
Samlet for alle lokationer	[Indsæt m3]
Fra lokationer i områder med mangel på vand (højt vandstress)	[Indsæt m3]

 Oplysningspunktet **skal** udfyldes, hvis relevant, jf. Basismodulet.

Det kan fx være relevant for din virksomhed at oplyse om vandforbrug, hvis din virksomhed producerer fødevarer eller bruger vand til kunstvanding af landbrugsarealer (se begrebsdefinition af "vandforbrug") (pkt. 124)

For virksomheder, der udelukkende bruger vand fra det offentlige vandnet og udleder det til kloakken, vil vandforbruget være tæt på nul og kan derfor udelades af rapporten (pkt. 126)

Vandforbrug (pkt. 36)	År [Indsæt årstal]
Samlet for alle lokationer	[Indsæt m3]
Fra lokationer i områder med mangel på vand (højt vandstress)	[Indsæt m3]

 Vejledning til udfyldelse af oplysningspunkt.
Vandforbrug = Udtagning af vand – Vandudledning

 Begrebsforklaringer

Udtagning af vand er summen af alt vand, der er trukket ind i virksomhedens område fra alle kilder til enhver anvendelse i løbet af rapporteringsperioden.

Vandforbrug er den vandmængde, der er trukket ind i virksomhedens (eller anlæggets) område, og som ikke udledes tilbage til vandmiljøet eller en tredjepart i løbet af rapporteringsperioden.
En virksomheds vandforbrug kan fx gå til nogle af de følgende aktiviteter:

- Vand, der er fordampet - fx i termiske energiprocesser som tørring eller strømproduktion.
- Vand indlejret i produkter - fx i fødevarerproduktion.
- Vand til kunstvandsformål - fx brugt i landbruget eller til vanding af virksomhedens områder.

Vandudledning er den mængde vand, som din virksomhed udleder til fx søer, floder, det offentlige kloaksystem eller til andre virksomheder.

Lokationer dækker i denne sammenhæng over din virksomheds egne områder og anlæg (dvs. ikke værdikæden).

Vandstress/mangel på vand: Er defineret ved områder/regioner, hvor procentdelen af den samlede udtagning af vand er høj (40-80 %) eller ekstremt høj (mere end 80 %).

Du kan bruge offentligt tilgængelige værktøjer, der har kortlagt vandmangel på globalt plan som fx WRI's Aqueduct Risiko Atlas:

→ [Find WRI's Aqueduct Water Risk Atlas på wri.org \(siden er på engelsk\)](#)

Der er pt. ingen områder i Danmark, der er markeret af WRI som områder med mangel på vand.

Eksempel og beregninger:

Vandudtag er vandmængde fra f.eks. egen brønde, fælles (lokale vandværk) eller naboboringer.

Vandudledning er vandmængde til f.eks. offentlige kloaker eller med udledningstilladelse til vandløb og søer.

I dette eksempel tages der udgangspunkt i et husdyrbrug med produktion af slagtegrise og smågrise:

Vandudtag: 10.310 m³/vand/år til bolig og husdyrproduktion

Vandudledning: til nærliggende vandløb.

Bygning	Tagflade [m ²]	Udledning overfladevand/år [m ³] *
Stuehus	153	120
Lagerbygning	1.346	1.053
Foderlade	600	470
Staldanlæg	3.000	2.346
Spildevand fra stuehus	-	170

*Gennemsnitligt nedbørsmængde er 0,782 m³/m²/år

I alt vil der fra bygningernes tagflader være en vandudledning på 3.989 m³ vand pr. år. Hertil kommer spildevandsudledning til det nærliggende vandløb fra beboelsen på op til 170 m³ vand pr. år.

Tagvand fra det gyllebeholderens teltoverdækning udledes til diffus nedsivning i jordoverfladen.

Data:

Samlet vandudtag fra alle lokationer: 10.310 m³/år

Vandforbrug i høj vandstress: 3.000 m³/år

Vandudledning: 4.159 m³/år

Vandforbrug = vandudtag - vandudledning

Vandforbrug = 10.310 m³/år - 4.159 m³/år = 6.151 m³/år

B7 – Ressourceanvendelse, cirkulær økonomi og affaldshåndtering

Virksomheden skal oplyse om sin ressourceanvendelse og affaldsproduktion samt beskrive, om den anvender principperne for cirkulær økonomi.

Ressourceforbrug, cirkulær økonomi og affaldshåndtering (B7)

 Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Oplysning om anvendelse af principper fra cirkulær økonomi (pkt. 37)

	Ja	Nej
Min virksomhed anvender principper fra cirkulær økonomi	[Sæt kryds i det korrekte felt]	[Sæt kryds i det korrekte felt]

 Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Basismodulet.
Du skal kun udfylde dette oplysningspunkt, hvis du har svaret "JA" ovenfor.

Beskrivelse af, hvordan [indsæt virksomhedsnavn] arbejder med principper fra cirkulær økonomi (pkt. 37)

Indsæt en (kort) beskrivelse af, hvordan din virksomhed arbejder med principper fra cirkulær økonomi.

Cirkulære principper omfatter fx:

Reduktion af affald og forurening – fx gennem procesforbedringer og design, ved at indtænke brug, genbrug, genanvendelse, reparation, mulighed for adskillelse og genfremstilling

Cirkulære produkter og materialer – fx forretningssystemer, design til genbrug og genanvendelse, brug af biomaterialer og deres recirkulation, også i forbindelse med sekundære materialestrømme, som brug af biobaseret plantetug i stedet for plastik i landbrugsproduktion.

 Begrebsforklaringer

Cirkulær økonomi handler om at udnytte ressourcer og materialer bedre, så dine produkter holder længere, og så de nemmere kan repareres og genanvendes.

"Principper for cirkulær økonomi", som din virksomhed kan anvende er fx at understøtte dine produkters genanvendelighed og reparabilitet samt ved at designe dine produkter, så de let kan adskilles og fx indgå i nye produkter.

 Mulige datakilder

→ [Find vejledning om cirkulær økonomi på Virksomhedsguiden](#)

Ressourceforbrug, cirkulær økonomi og affaldshåndtering (B7) – fortsat

 Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.
Hvis din virksomhed kun har husholdningsaffald, der afhentes på almindelig vis, kan du skrive 0 i tabellen. Tabellen skal kun udfyldes, hvis din virksomhed har en særlig aftale om afhentning af affald (farligt/ikke-farligt), fx hvis din virksomhed genererer affald i forbindelse med virksomhedens produktion.

Samlet mængde affald årligt		
	Samlet mængde affald (pkt. 38a)	Affald, der sendes til genbrug eller genanvendelse (pkt. 38b)
Ikke-farligt affald		
[Type af affald]	[kg/tons]	[kg/tons]
[Type af affald]	[kg/tons]	[kg/tons]
[Type af affald]	[kg/tons]	[kg/tons]
Farligt affald		
[Type af affald]	[kg/tons]	[kg/tons]
[Type af affald]	[kg/tons]	[kg/tons]
[Type af affald]	[kg/tons]	[kg/tons]

 Begrebsforklaringer

Eksempler på farligt affald er i denne sammenhæng fx brugte batterier, olier, pesticider, kviksvølvholdigt udstyr og lysstofrør. For alle typer farligt affald gælder, at du kan nøjes med at oplyse om de mængder, som du har en særlig afhentningsaftale for. Det kan fx gøre sig gældende, hvis du har farligt affald som led i din produktion. Du behøver ikke at oplyse om fx almindelige batterier fra din brandalarm, som du afleverer til genbrug.

 Mulige datakilder

Det vil ofte fremgå af din faktura fra din affaldsindsamler, hvilke typer og mængder af affald som din virksomhed har fået afhentet.

Ressourceforbrug, cirkulær økonomi og affaldshåndtering (B7) – fortsat

Oplysningspunktet skal udfyldes, hvis relevant, jf. Basismodulet.
 Dette er kun et oplysningskrav, hvis din virksomhed opererer i en materialetung sektor, fx produktion, byggebranchen eller emballering.

Væsentlige materialer i [Indsæt virksomhedsnavn] (pkt. 38c)	Årligt masse-flow [Indsæt årstal]
[Materiale 1]	[fx ton/m3]
[Materiale 2]	[fx ton/m3]
[Materiale 3]	[fx ton/m3]

Begrebsforklaringer
Masse-flow (materialestrøm)
 Det årlige masse-flow illustrerer en virksomheds afhængighed af specifikke materialer. Det kan derfor være en relevant information for din virksomheds centrale (finansielle) samarbejdspartnere.

 For at kunne opgøre det årlige masse-flow skal din virksomhed starte med at vurdere, hvilke konkrete materialer der er mest væsentlige eller kritiske for netop din virksomhed – og herefter opliste dem i den yderste kolonne til venstre, evt. ved at udbygge tabellen med flere linjer.

 Eksempelvis, vil det i byggebranchen ofte være fx træ og stål, der er nogle af de mest centrale materialer.

 I opgørelsen af det årlige masse-flow skal der både medregnes materialer, der indkøbes fra leverandører, og de materialer, som virksomheden evt. selv producerer.

 Energikilder og vand skal ikke inkluderes i dette oplysningspunkt, da din virksomhed oplyser om energi og vand i særskilte oplysningspunkter i Basismodulet.

Eksempel og beregninger:

Landbrugsvirksomheden har følgende registreringer for affaldshåndtering.

- Samlet affaldsproduktion: 1 tons/år
- Affald, der genanvendes eller genbruges: 0,4 tons/år fordelt på pap og papir med 0,1 tons/år, genbrugelig plast med 0,2 tons/år og metal med 0,1 tons/år.

Herudfra kan rapporteres.

Materiale/Affaldstype	Mængde (tons/år)	Andel genanvendt (tons/år)	Behandlingstype
Papir og pap	0,1	0,1	Genanvendelse
Plastemballage	0,2	0,2	Materialelegenbrug
Metalaffald	0,1	0,1	Metallisk genanvendelse
Restaffald (ikke-farligt)	0,6	0,0	Forbrænding
Totalt affald	1,0	0,4	

B8 – Workforce – Generelle karakteristika

Oplysninger om virksomhedens arbejdsstyrke, herunder antallet af ansatte, kontraktformer, kønsfordeling og geografisk fordeling.

Egen arbejdsstyrke: Generelle karakteristika (B8)

Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Kontrakttype (pkt. 39a)	Antal ansatte (antal personer eller fuldtidsækvivalenter)
Midlertidig ansættelse	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]
Fastansættelse	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]
Totalt antal ansatte	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]

Begrebsforklaringer

Fuldtidsækvivalenter

En enhed, som angiver arbejdsbyrden for en ansat på en måde, der gør arbejdsbyrden sammenlignelige i forskellige sammenhænge. En fuldtidsækvivalent på 1.0 svarer til én fuldtidsstilling.

Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Når du skal opgøre kønsfordelingen, kan du fx vælge at tage udgangspunkt i CPR-numrene på dine ansatte, men overvej gerne, om det er dækkende for din virksomheds konkrete medarbejdergruppe.

Køn (pkt. 39b)	Antal ansatte (antal personer eller fuldtidsækvivalenter)
Mand	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]
Kvinde	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]
Andet	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]
Ikke registreret	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]
Totalt antal ansatte	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]

Eksempel og beregninger:

Herunder er et eksempel på rapportering for en landbrugsvirksomhed med 30 ansatte.

- Fuldtidsækvivalenter (FTE)**

Hvis en medarbejder arbejder 26 timer om ugen, og en fuldtidsstilling er 37 timer om ugen:

$$\text{FTE} = \frac{26}{37} = 0,70$$

- Virksomheden har 30 ansatte, hvoraf 18 er registreret som mænd og 12 registreret som kvinder. Heraf er 2 mænd og 2 kvinder ansat som midlertidig ansættelse i stillinger med 26 timer pr. uge. Resten er fastansatte med 37 timer pr. uge.

Det giver:

Kontrakttype	Antal ansatte	Antal fuldtidsækvivalente
Midlertidig ansættelse	4	2,8
Fastansættelse	26	26
Total antal ansatte	30	28,8

Køn	Antal ansatte	Antal fuldtidsækvivalente
Mand	18	17,4
Kvinde	12	11,4
Andet	0	0
Ikke registreret	0	0
Total antal ansatte	30	28,8

Alle ansatte er ansat i Danmark og da antallet af medarbejdere er under 50, er nedenstående tabeller ikke relevante.

Egen arbejdsstyrke: Generelle karakteristika (B8) - fortsat

 Oplysningspunktet skal udfyldes, hvis relevant , jf. Basismodulet. Opgørelsen over antal ansatte fordelt på lande skal kun anvendes, hvis din virksomhed opererer i andre lande udover Danmark.	
Land (hvor ansættelseskontrakten er indgået) (pkt. 39c)	Antal ansatte (antal personer eller fuldtidsækvivalenter)
Danmark	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]
[Land b]	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]
[Land c]	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]
Totalt antal ansatte	[Antal personer eller fuldtidsækvivalenter]

 Oplysningspunktet skal udfyldes, hvis relevant , jf. Basismodulet. Medarbejderomsætning skal kun udfyldes, hvis din virksomhed har mere end 50 personer ansat.	
Medarbejderomsætning (pkt. 40)	[Indsæt årstal]
	[Indsæt i %]

 Vejledning til udfyldelse af oplysningspunkt For at udregne din virksomheds medarbejderomsætning skal du bruge følgende formel:	
$\frac{\text{Antallet af ansatte, der har forladt virksomheden inden for rapporteringsåret}}{\text{Gennemsnitligt antal ansatte inden for rapporteringsåret}} \times 100 = \text{Medarbejderomsætning}$	

Begrebsforklaringer

Land (hvor ansættelseskontrakten er indgået)
I tabellen skal du opgøre det samlede antal ansatte, som din virksomhed har i lande uden for Danmark. Det kan både være fastansatte og ansatte i forskellige former for midlertidig ansættelse. Det afgørende for opgørelsen er landet, hvor ansættelseskontrakten er indgået.

Det er underordnet for opgørelsen, hvor den ansatte er bosat. En ansat kan fx godt have en dansk ansættelseskontrakt, men være bosat i et andet land end Danmark.

Medarbejderomsætning refererer til ansatte, der forlader din virksomhed enten frivilligt, eller på grund af afskedigelse, pensionering eller som følge af dødsfald pga. arbejdsulykke.

B9 – Workforce – Arbejdsmiljø og sikkerhed

Dette punkt kræver, at virksomheden oplyser om arbejdsmiljøet, herunder registrerede arbejdsulykker og eventuelle dødsfald.

Egen arbejdsstyrke: Sundhed og sikkerhed (B9)

 Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Registrerede arbejdsulykker (pkt. 41a)	År [Indsæt årstal]
Antal	[Indsæt antal]
Frekvens	[Indsæt antal]

 Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Arbejdsrelaterede dødsfald (pkt. 41b)	År [Indsæt årstal]
Som følge af arbejdsskade/-ulykke	[Indsæt antal]
Som følge af arbejdsbetinget dårligt helbred	[Indsæt antal]

 Vejledning til udfyldelse af oplysningspunkt

Frekvensen af registrerede arbejdsulykker (pkt. 42a) skal opgøres ved hjælp af følgende formel:

$$\frac{\text{Antallet af registrerede arbejdsrelaterede ulykker i rapporteringsåret}}{\text{Antal arbejdstimer for alle ansatte sammenlagt for rapporteringsåret}} \times 200.000 = \text{Frekvensen af registrerede arbejdsulykker}$$

Du må gerne estimere antallet af arbejdstimer, hvis du ikke kan udregne det præcise tal.

Eksempel på opgørelse af frekvens: Virksomhed A har 40 ansatte, som det antages arbejder 2.000 timer årligt = 80.000 timer. Hvis der er registreret 3 arbejdsrelaterede ulykker i det givne år, vil deres frekvens være: $3/80000 \times 200000 = 7,5$ ulykker pr. 100 ansatte i det år.

Frekvensen opgøres ud fra en fælles europæisk antagelse om, at et fuldtidsarbejdsår består af 2.000 timer om året, hvilket er et højere timetal på årsbasis, end der ofte regnes med i dansk sammenhæng. For at kunne sammenligne frekvensen for arbejdsulykker på tværs af virksomheder i EU skal der derfor ganges med 200.000.

 Begrebsforklaringer

Arbejdsulykke
En arbejdsulykke er en pludselig hændelse i forbindelse med arbejdet, som fører til, at en person kommer fysisk eller psykisk til skade.

Arbejdsulykker - Frekvens
Frekvensen angiver antallet af arbejdsrelaterede ulykker pr. 100 fuldtidsansatte pr. år.

Arbejdsrelaterede dødsfald – Dårligt helbred
Sundhedsproblemer, som følge af rygning, stof- og alkoholmisbrug, fysisk inaktivitet, usunde kostvaner og psykosociale faktorer, der ikke er forbundet med arbejde, betragtes ikke som arbejdsrelateret.

 Mulige datakilder

→ [Læs mere om arbejdsulykker på Arbejdstilsynets hjemmeside](#)

Eksempel og beregninger:

- **Ulykkesfrekvens**

Hvis der i et år er registreret 3 arbejdsulykker blandt 30 ansatte:

$$\text{Ulykkesrate per 100 ansatte} = \frac{3}{30} \times 100 = 10 \text{ per 100 ansatte}$$

- **Dødsfaldsfrekvens**

Hvis der er 1 dødsfald i løbet af året blandt 300 ansatte:

$$\text{Dødsfaldsrate per 100 ansatte} = \frac{1}{300} \times 100 \approx 3,33 \text{ per 100 ansatte}$$

B10 – Workforce – Vederlag, overenskomster og uddannelse

Under B10 skal virksomheden oplyse om lønforhold, dækning af overenskomster, og medarbejderudvikling (f.eks. træningsaktiviteter).

Egen arbejdsstyrke: Vederlag, overenskomster og uddannelse (B10)

 Oplysningspunktet **skal udfyldes**, jf. Basismodulet.

Oplysninger om minimumsløn (42a)	Ja	Nej
I [Indsæt virksomhedsnavn] modtager alle ansatte en løn, der som minimum er på niveau med minimumslønnen	[Sæt kryds i det korrekte felt]	[Sæt kryds i det korrekte felt]

 Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Basismodulet.
Dette er kun et oplysningskrav, hvis du har over 150 ansatte i din virksomhed.

Lønforskel mellem mandlige og kvindelige ansatte (pkt. 42b)	År [Indsæt årstal]
	[Indsæt den procentvise lønforskel]

 Vejledning til udfyldelse af oplysningspunkt
Du kan bruge følgende formel til at udregne den procentvise lønforskel:
$$\frac{(\text{Gennemsnitsbruttotimeløn for alle mandlige ansatte} - \text{gennemsnitsbruttotimeløn for alle kvindelige ansatte})}{\text{Gennemsnitsbruttotimeløn for alle mandlige ansatte}} \times 100 = \text{Procentvise lønforskel}$$

 Begrebsforklaringer

Minimumsløn refererer til den overenskomstbestemte mindsteløn, hvor den findes.

Bruttoløn dækker over alle aflønningselementer som fx: basisløn, bonusudbetaling, kontant løntillæg, fri bil, forsikringer og sundhedsprogrammer.

Den gennemsnitlige bruttotimeløn er den ugentlige/årlige bruttoløn divideret med det gennemsnitlige antal timer arbejde om ugen/år.

 Mulige datakilder

→ [Læs om EU, den danske model og direktivet om mindsteløn hos Folketingets EU-Oplysning](#)

Egen arbejdsstyrke: Vederlag, overenskomster og uddannelse (B10) – fortsat

 Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Kollektiv overenskomst (pkt. 42c)	År [Indsæt årstal]
Procentvis ansatte, der er dækket af en kollektiv overenskomst	[Indsæt procent]

 Vejledning til udfyldelse af oplysningspunkt
Hvis ingen af dine ansatte er dækket af en overenskomst, kan du skrive 0% i tabellen.

Hvis du har ansatte, der er dækket af en overenskomst, skal du bruge følgende formel til at udregne procentandelen:
$$\frac{\text{Antal ansatte, dækket af en overenskomst}}{\text{Antal ansatte i alt}} \times 100 = \text{Procentvis ansatte, der er dækket af overenskomst}$$

 Oplysningspunktet **skal** udfyldes i Basismodulet.

Uddannelsestimer i gennemsnit pr. ansat (pkt. 42d)	År [Indsæt årstal]
Mandlige ansatte	[Gennemsnitstimer]
Kvindelige ansatte	[Gennemsnitstimer]
Andre	[Gennemsnitstimer]

 Vejledning til udfyldelse af oplysningspunkt
Det præcise antal uddannelsestimer kan være vanskeligt at opgøre. Opgørelsen kan derfor baseres på estimater.

 Begrebsforklaringer

Kollektiv overenskomst
Overenskomsten dækker altid alle ansatte inden for den pågældende sektor, uanset om den enkelte ansatte er medlem af en fagforening eller ej.

Uddannelsestimer refererer til udvikling af færdigheder og kompetencer (både formelt, fx i form af kurser, og uformelt, fx i form af sidemandsoplæring). Opgørelse kan baseres på estimater.

 Mulige datakilder

→ [Læs om den danske model på Beskæftigelsesministeriets hjemmeside](#)

Eksempel og beregninger:

Der er aftalefrihed i landbruget, men der findes aftalte minimumslønninger, som blandt andet kan ses i [4010-JORDBRUG-2024-2026-2.-udgave-17.05.24.pdf](#)

Landrugsvirksomheden lønner alle sine medarbejdere på linje med eller over minimumslønslønnen for erhvervet.

Der er 35 ansatte, hvoraf 28 er dækket af overenskomst.

- **Overenskomstdækning:**

Hvis 28 ud af 35 ansatte er dækket af en kollektiv overenskomst:

$$Dækningsprocent = \frac{28}{35} \times 100 \% \approx 80\%$$

Virksomheden har løbende medarbejdere på uddannelse og kursus.

- **Uddannelses gennemsnit:**

Hvis den samlede mængde af uddannelsestimer er 350 timer for 35 ansatte:

$$Gennemsnitlig \text{ træningstid} = \frac{350}{35} = 10 \text{ timer pr. ansat.}$$

Da der er under 150 ansatte, skal der ikke oplyses om lønforskellen mellem mandlige og kvindelige medarbejdere. Herunder er et eksempel for indberetning for en virksomhed med over 150 ansatte.

- **Køn lønforskel:**

Hvis gennemsnitslønnen for mandlige ansatte er 400.000, og for kvindelige ansatte er

$$360.000: \text{Lønforskel (\%)} = \frac{400.000 - 360.000}{400.000} \times 100 \% = 10\%$$

B11 – Governance – Korruptionsforhold

Virksomheden skal oplyse om eventuelle sager om korruption eller bestikkelse, herunder antallet af domme og de samlede bødebeløb.

Virksomhedsadfærd: Antal domme og bøder i relation til korruption & bestikkelse (B11)

 Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Basismodulet.

Dette er kun et oplysningskrav, hvis din virksomhed i rapporteringsperioden har fået domme eller bøder for overtrædelse af lovgivning i relation til antikorruption eller antibestikkelse.

Korruption og bestikkelse (pkt. 43)	Antal domme	Samlede bødestørrelse
	[Indsæt antal]	[Indsæt beløb i kr.]

Eksempel:

- Virksomheden har i rapporteringsperioden haft 1 dom og er påført en bøde på 500.000 kr.
Derfor skal der oplyses:
 - **Antal sager:** 1
 - **Samlet bødebeløb:** 500.000 kr.

Sammenfatning

Eksemplerne ovenfor viser, hvordan hvert enkelt oplysningspunkt under Basismodulet (B1 til B11) kan opgøres og præsenteres ved brug af specifikke beregningsmetoder, som VSME-standardens foreskriver. Data indsamles typisk fra interne regnskabs- og HR-systemer samt miljømålinger, og resultaterne kan visualiseres i tabeller og diagrammer for at sikre en transparent og sammenlignelig rapportering.

Disse metoder sikrer, at en virksomhed – f.eks. en lille eller mellemstor landbrugsbedrift – kan dokumentere sin bæredygtighedsprofil på en struktureret måde, der lever op til de krav, der stilles af CSRD-omfattede interessenter i både den finansielle sektor og aftagerleddet.

Bilag 2: Eksempler på oplysningspunkter og beregningsmetoder under udvidet modul (C)

Herunder er uafhængige eksempler på oplysningspunkter og beregningsmetoder for C1-C9 i det udvidede modul.

C1 – Strategi og forretningsmodel

Virksomheden skal beskrive sin forretningsmodel, produktsortiment, markedsposition og de strategiske tiltag, der integrerer bæredygtighed.

Strategi: Forretningsmodel og bæredygtighedsrelaterede initiativer (C1)

 Oplysningspunktet skal udfyldes i Udvidet modul.
Beskrivelse af væsentlige grupper af produkter og/eller tjenesteydelser, som [Indsæt virksomhedsnavn] arbejder med (pkt. 47a)
Indsæt en kort beskrivelse af din virksomheds mest væsentlige produkter og/eller tjenesteydelser.
Beskrivelse af de væsentlige markeder, som [Indsæt virksomhedsnavn] arbejder med (pkt. 47b)
Indsæt en kort beskrivelse af de mest væsentlige markeder, fx: - B2B - Engros - Detail - Lande/geografier
Beskrivelse af [Indsæt virksomhedsnavn]'s primære forretningsforbindelser (pkt. 47c)
Indsæt en kort beskrivelse af din virksomheds primære forretningsforbindelser, fx: - Primære leverandører – herunder antallet af leverandører samt leverandørens sektor og geografiske placering/land - Kunder - Distributionskanaler - Forbrugere

Begrebsforklaringer

Hvis din virksomhed ikke har en nedskrevet bæredygtighedsstrategi eller -politik giver dette oplysningspunkt indirekte information om din virksomheds bæredygtighedsprofil.

Ved at beskrive din virksomheds primære produkter og/eller tjenesteydelser, markeder, forretningsforbindelser mv. giver du indirekte også vigtige oplysninger om din virksomheds bæredygtighedsprofil.

 Oplysningspunktet skal udfyldes, hvis relevant , jf. Udvidet modul.
Kort beskrivelse af de centrale elementer fra [Indsæt virksomhedsnavn]'s strategi, der er relateret til/påvirker bæredygtighedsspørgsmål (pkt. 47d)
Indsæt en kort beskrivelse af de centrale elementer fra din virksomheds strategi, der er relateret til eller påvirker bæredygtighedsspørgsmål.
Du kan slette denne boks, hvis din virksomhed ikke har strategielementer, der vedrører bæredygtighed.

Eksempel:

En landbrugsvirksomhed, der producerer økologiske grøntsager, kan beskrive sin forretningsmodel med fokus på økologisk produktion, markedssegmentet for bæredygtige produkter og de forretningsrelationer, der understøtter distributionen til lokale supermarkeder og restauranter. En visuel fremstilling kan være et flowdiagram, der viser, hvordan bæredygtighed integreres i hele værdikæden.

C2 – Beskrivelse af praksisser, politikker og fremtidige initiativer

Her skal virksomheden give en dybdegående redegørelse for de bæredygtighedspraksisser og -politikker, den allerede har implementeret, samt de initiativer, der planlægges for at styrke den bæredygtige omstilling.

Beskrivelse af indsatser, politikker og initiativer for omstilling til en mere bæredygtig økonomi (C2)

 Oplysningspunktet skal udfyldes, hvis relevant, jf. Udvidet modul.

Nedenstående tabel skal kun udfyldes, hvis din virksomhed allerede har konkrete indsatser, politikker eller initiativer, der understøtter omstilling til en mere bæredygtig økonomi, som du har svaret "JA" til under oplysningspunkt B2 i basismodulet.

Område (pkt. 48)	Kort beskrivelse af eksisterende praksisser/politikker/handlinger (jf. oplysningspunkt B2). <i>(I de tilfælde, hvor leverandører og/eller kunder også er omfattet, skal dette nævnes)</i>	Kort beskrivelse af fremtidige initiativer/målsætninger (jf. oplysningspunkt B2). <i>(Kolonnen kan slettes, hvis din virksomhed ikke har formuleret fremtidige initiativer/målsætninger)</i>	Angivelse af det højeste ledelsesniveau i virksomheden, der er ansvarlig for implementeringen (pkt. 49) <i>(Kolonnen kan slettes, hvis der ikke er udpeget en ansvarlig person i din virksomhed)</i>
Klimaforandringer	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]
Forurening	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]
Vand -og Havressourcer	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]
Biodiversitet og Økosystemer	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]
Cirkulær økonomi	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]
Egen arbejdsstyrke	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]
Arbejdere i værdikæden	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]
Berørte samfund	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]
Forbrugere og slutbrugere	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]
Virksomhedsledelse (code of conduct)	[Indsæt kort beskrivelse]	[Indsæt kort beskrivelse]	[Angiv højeste ledelsesniveau]

Begrebsforklaringer

Indsatser/politikker/initiativer

En virksomhed kan godt have fx en politik, der dækker flere af områderne på listen – fx en miljø- og klimapolitik, der dækker både "klima", "forurening" og "cirkulær økonomi".

Hvis du har en indsats/politik/initiativ, der dækker flere af områderne på listen, må du gerne slå dem sammen.

Eksempel:

En landbrugsbedrift kan blandt andet beskrive implementeringen af et miljøledelsessystem i kolonne 1. Planlagt solenergi investering i moderne, vandbesparende teknologier i kolonne 2 samt hvem der er ansvarlige for implementering i kolonne 3.

En tidslinje kan illustrere nuværende praksisser og fremtidige milepæle.

C3 – Mål for drivhusgasreduktion og omstilling

Virksomheden skal opstille konkrete mål for reduktion af drivhusgasemissioner, fastsætte basisår og mål år samt beskrive de tiltag, der skal gennemføres for at nå disse mål.

CO₂e-reduktionsmål (C3)

Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Udvidet modul.

De nedenstående tabeller skal kun udfyldes, hvis din virksomhed har sat et CO₂e-reduktionsmål. Hvis din virksomhed kun har et reduktionsmål for scope 1 og 2, kan du slette den del, der omhandler scope 3. Du kan tilføje kolonner til tabellen, hvis du fx har sat to CO₂e-reduktionsmål på både kort og langt sigt.

CO ₂ e-reduktionsmål (pkt. 54a-d)		
	Reduktionsmål i år [20xx]	CO ₂ e-udledning i baselineår: [Indsæt baseline årstal]
Scope 1 og 2	[Indsæt CO ₂ e-reduktionsmålet samt den enhed, du har valgt at opgøre dit reduktionsmål i, fx tons eller % (pkt. 54a og 54c)]	[Indsæt ton CO ₂ e i baselineår (pkt. 54b)]
Scope 3	[Indsæt CO ₂ e-reduktionsmålet samt den enhed, du har valgt at opgøre dit reduktionsmål i, fx tons eller % (pkt. 54a og 54c)]	[Indsæt ton CO ₂ e i baselineår (pkt. 54b)]

Liste over de vigtigste handlinger, [Indsæt virksomhedsnavn] implementerer for at nå CO₂e-reduktionsmålene (pkt. 54e)

[Handling A]

[Handling B]

[Handling C]

Begrebsforklaringer

CO₂e-reduktionsmål

Med et CO₂e-reduktionsmål forpligter du dig til at reducere din virksomheds CO₂e-udledning sammenlignet med dit valgte baselineår.

→ [Læs mere om CO₂e-reduktionsmål på Virksomhedsguiden](#)

Størstedelen af din virksomheds CO₂e-udledning vil ofte komme fra din værdikæde (scope 3). Der kan derfor være store CO₂e-reduktioner at hente ved at arbejde målrettet og struktureret med scope 3-udledninger.

→ [Læs mere om reduktion af CO₂e-udledning i scope 3 på Virksomhedsguiden](#)

Baselineår

Et baselineår er det år, som du vælger at bruge som udgangspunkt for din virksomheds CO₂e-reduktionsmål. Du skal have opgjort din virksomheds CO₂e-udledning i det år, du vælger som baselineår. Generelt bør baselineåret være et nyligt og repræsentativt år for din virksomheds CO₂e-udledning (pkt. 220).

Mulige datakilder

→ [Brug evt. det gratis værktøj, Klimakompasset, til at sætte et CO₂e-reduktionsmål for din virksomhed](#)

Overvejelse, når du rapporterer om CO₂e-udledning under B3 i Basismodulet

Oplysningspunktet **skal overvejes**, hvis din virksomhed vil bruge Udvidet Modul efter VSME-standard (pkt. 50).

Overvej, om **CO₂e-udledning i scope 3** er relevant at oplyse for netop din virksomhed (pkt. 50-53):

Hvis du vil være sikker på, at din ESG-opgørelse indeholder de mest relevante informationer, skal du overveje, om det er relevant at oplyse om din virksomheds CO₂e-udledning i scope 3.

Virksomheder, der har aktiviteter inden for produktion, landbrug/fødevarer, byggebranchen og emballeringsprocesser, vil ofte have en betydelig CO₂e-udledning i scope 3, hvorfor det vil være relevant at inkludere oplysninger om virksomhedens CO₂e-udledning i scope 3.

CO₂e-udledning i scope 3 inkluderer alle indirekte udledninger fra din virksomheds værdikæde og udgør oftest størstedelen af en virksomheds CO₂e-udledning.

Din virksomheds værdikæde består af to dele, når du skal opgøre scope 3:

- Upstream:** CO₂e-udledning fra din upstream-værdikæde refererer til de udledninger, der stammer fra aktiviteter, der finder sted, **før** en bestemt vare eller råmateriale ankommer til din virksomhed, fx udvinding eller forarbejdning af råstoffer.
- Downstream:** CO₂e-udledning fra din downstream-værdikæde beskriver de udledninger, der stammer fra aktiviteter, som finder sted **efter** din virksomheds egne aktiviteter, fx distribution af et produkt samt anvendelse, bortskaffelse eller genanvendelse af produktet.

Scope 3-udledningerne er delt op i 15 kategorier, som både skal sikre, at udledningerne opgøres systematisk for hele værdikæden og forhindre, at nogle udledninger bliver talt dobbelt.

Hvis du vælger at inkludere oplysninger om din virksomheds CO₂e-udledning i scope 3, skal oplysningerne fremstilles sammen med den øvrige information om din virksomheds CO₂e-udledning under oplysningspunkt B3 i Basismodulet (jf. pkt. 53). Nedenstående tabel fra B3 viser, hvordan du skal inkludere opgørelsen af scope 3.

Udledning af drivhusgasser	År [Indsæt årstal]
CO ₂ e-udledninger i scope 3 (lokationsbaseret)	[Indsæt tons CO ₂ e]
Total CO ₂ e-udledning for scope 1, 2 og 3	[Indsæt tons CO ₂ e]

Begrebsforklaringer

CO₂e står for CO₂-ækvivalenter. CO₂-udledninger måles og rapporteres som CO₂e under tre forskellige typer udslip, refereret til som scope 1, 2 og 3.

Scope 1 er de direkte udledninger fra aktiviteter, som virksomheden selv kontrollerer. Det er altså emissioner fra egne køretøjer og egne anlæg til varme- og energiproduktion, fx naturgasanlæg.

Scope 2 er de indirekte udledninger fra forsynet energi, herunder elektricitet og fjernvarme. Her sker udledningen et andet sted, fx på dit lokale kraftvarme- eller fjernvarmeværk.

Scope 3 rummer alle de indirekte udledninger fra din virksomheds værdikæde og udgør oftest størstedelen af virksomhedens udledninger.

Greenhouse gas (GHG)-protokollen er en internationalt anerkendt standard for virksomheders opgørelse af CO₂e-udledning, som anbefales af EU-Kommissionen. Beregningsmodellen i Klimakompasset bygger på denne standard.

CO₂e fra biologiske processer (fx i landbrug og skovbrug) Når du opgør din virksomheds CO₂e-udledning, skal den udledning, der kommer fra biologiske processer ikke tælles med, jf. GHG-protokollen.

Mulige datakilder

→ [Brug evt. det gratis værktøj, Klimakompasset til at udregne din CO₂e-udledning for scope 1, 2 og 3](#)

→ [Få vejledning om, hvordan du laver et klimaregnskab på Virksomhedsguiden](#)

Klimaomstilling (C3)

Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Udvidet modul.

Dette oplysningspunkt skal kun udfyldes, hvis din virksomhed er i en sektor med høj klimapåvirkning, jf. NACE afsnit A-H samt L. (se uddybning i boksen til højre) og har vedtaget en transitionsplan for at mitiggere klimaforandringerne.

[Indsæt virksomhedsnavn]'s Omstillingsplan for modvirkning af klimaforandringer (pkt. 55)

[Indsæt beskrivelse af din virksomheds plan for at modvirke klimaforandringerne, inkl. beskrivelse af, hvordan virksomheden bidrager til reduktion af CO₂-udledning]

Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant** jf. Udvidet modul.

Dette oplysningspunkt skal kun udfyldes, hvis din virksomhed både er i en sektor med høj klimapåvirkning, (jf. NACE-definition i boks til højre), og din virksomhed IKKE har vedtaget en omstillingsplan for at modvirke klimaforandringerne.

Kommende omstillingsplan (pkt. 56)	
[Indsæt virksomhedsnavn] vil igangsætte en konkret omstillingsplan for at modvirke klimaforandringer	[Indsæt JA/NEJ]
Tidspunkt for vedtagelse af omstillingsplan	[Udfyldes, hvis du har svaret "JA" ovenfor: Indsæt tidspunkt for, hvornår din virksomhed vedtager en konkret omstillingsplan for at modvirke klimaforandringer]

Begrebsforklaringer

Sektorer med høj klimapåvirkning

Følgende sektorer er defineret ved en høj klimapåvirkning ifølge NACE:

- (A) Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri
- (B) Råstofudvinding
- (C) Fremstillingsvirksomhed
- (D) El, gas og fjernvarmeforsyning
- (E) Vandforsyning; kloakvæsen, affaldshåndtering og rensning af jord og grundvand
- (F) Bygge og anlægsvirksomhed
- (G) Engroshandel og detailhandel; Reparation af motorkøretøjer og motorcykler
- (H) Transport og godshåndtering
- (L) Fast ejendom.

Du kan få hjælp til at finde din virksomheds NACE kode(r) ved hjælp af Erhvervsstyrelsens værktøj til branchekoder. De første fire cifre i din virksomheds branchekode udgør NACE-koden. De sidste to cifre i branchekoden er en dansk underopdeling, som du ikke behøver at oplyse om i ESG-skabelonen.

→ [Find branchekode og NACE-kode på Virk.dk](#)

Eksempel:

En landbrugsbedrift kan have et mål om at reducere Scope 1 emissioner med 20 % fra 2022 til 2030 ved hjælp af nye virkemidler og teknologier. Reduktionsmål og baseline opstilles i en tabel, hvor basis-emissionen er angivet, og de forventede emissioner efter implementering af nye teknologier vises.

Formel:

$$\text{Reduktionsprocent} = \frac{\text{Basisemission} - \text{Målemmission}}{\text{Basisemission}} \times 100 \%$$

Virkemidlerne og teknologierne beskrives under handlinger,

C4 – Klimarisici

Virksomheden skal identificere og vurdere både fysiske og overgangsrelaterede klimarisici.

Klimarisici (C4)

 Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Udvidet modul.

De nedenstående tabeller skal kun udfyldes, hvis din virksomhed har identificeret klimarelaterede risici og/eller klimarelaterede omstillingsrisici, der kan få negativ indflydelse på din virksomhed (pkt. 57).

Beskrivelse af klimarelaterede risici og/eller klimarelaterede omstillingsrisici (pkt. 57a)

[Indsæt en kort beskrivelse af den/de klimarelaterede risici, herunder omstillingsrisici, der kan få negativ indflydelse på din virksomhed.]

[Indsæt virksomhedsnavn]'s eksponering og sårbarhed i relation til de oplistede risici fordelt på [Indsæt virksomhedsnavn] aktiver, aktiviteter og værdikæde (pkt. 57b)

Aktiver	Aktiviteter	Værdikæde
[Indsæt en kort beskrivelse af, hvordan du har vurderet de klimarelaterede risici i relation til din virksomheds aktiver . Du skal både beskrive, hvordan du har vurderet eksponeringen mod din virksomheds aktiver, og hvordan du har vurderet sårbarheden af din virksomheds aktiver – dette skal gøres i forhold til de risici, som du har beskrevet i tabellen ovenfor (pkt. 57b)]	[Indsæt en kort beskrivelse af, hvordan du har vurderet de klimarelaterede risici i relation til din virksomheds aktiviteter . Du skal både beskrive, hvordan du har vurderet eksponeringen mod din virksomheds aktiviteter, og hvordan du har vurderet sårbarheden af din virksomheds aktiviteter – dette skal gøres i forhold til de risici, som du har beskrevet i tabellen ovenfor (pkt. 57b)]	[Indsæt en kort beskrivelse af, hvordan du har vurderet de klimarelaterede risici i relation til din virksomheds værdikæde . Du skal både beskrive, hvordan du har vurderet eksponeringen mod din virksomheds aktiver, og hvordan du har vurderet sårbarheden af din virksomheds aktiver – dette skal gøres i forhold til de risici, som du har beskrevet i tabellen ovenfor (pkt. 57b)]

Begrebsforklaringer

Klimarelaterede risici

Klimarelaterede risici er en betegnelse for de fysiske risici, der opstår som konsekvens af klimaforandringerne, og som kan påvirke din virksomhed.

Klimarelaterede risici kan opdeles i:

- **Akutte farer**, der opstår af specifikke hændelser, fx tørke, oversvømmelser, ekstreme nedbørsmængder og skovbrande.
- **Kroniske farer**, der opstår som konsekvens af de langsigtede ændringer i klimaet, fx: ændrede temperaturer, havniveaustigning og jorderosion. (jf. pkt. 228)

Klimarelaterede omstillingsrisici

Omstillingsrisici for din virksomhed kan fx være:

- Politik- og lovbaserede (fx øgede krav til CO₂-rapportering)
- Teknologibaserede (fx omkostninger ved overgang til lav-emissionsteknologi)
- Markedsbaserede (fx øgede omkostninger til råmaterialer)
- Omdømmebaserede (fx øget opmærksomhed og bekymring blandt dine interessenter). (jf. pkt. 229)

Klimarisici (C4) - fortsat

 Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Udvidet modul.

De nedenstående tabeller skal kun udfyldes, hvis din virksomhed har identificeret klimarelaterede risici og/eller klimarelaterede omstillingsrisici, der kan få negativ indflydelse på din virksomhed (pkt. 57).

Tidshorisont for, hvornår de klimarelaterede risici og klimarelaterede omstillingsrisici forventes at kunne få negativ indflydelse på [Indsæt virksomhedsnavn] (pkt. 57c)
Du kan tilføje/slette linjer i tabellen efter behov.

	1 år	2-5 år	Over 5 år
[Risici '1']	[Sæt kryds]	[Sæt kryds]	[Sæt kryds]
[Risici '2']	[Sæt kryds]	[Sæt kryds]	[Sæt kryds]
[Risici '3']	[Sæt kryds]	[Sæt kryds]	[Sæt kryds]

Oplysning om klimatilpasning (pkt. 57d)

	Ja	Nej
Min virksomhed har igangsat klimatilpasningshandling som konsekvens af de identificerede klimarelaterede risici, jf. ovenstående tabeller	[sæt kryds i det korrekte felt]	[sæt kryds i det korrekte felt]

Begrebsforklaringer

Tidshorisont

Inden for bæredygtighedsrapportering er der en bestemt måde at definere tidshorisonter på:

- Kort sigt (inden for 1 år)
- Mellem langt sigt (2-5 år)
- Langt sigt (over 5 år)

Klimatilpasning

Klimatilpasning betyder i denne sammenhæng, at din virksomhed tilpasser sig de aktuelle og potentielle effekter af klimaforandringerne, som forventes at have indflydelse på din virksomhed.

 Oplysningspunktet **kan udfyldes**, jf. Udvidet modul.

Potentiel negativ påvirkning på [Indsæt virksomhedsnavn]'s finansielle præstation og forretningsdrift fra de oplistede klimarisici (pkt. 58)

Lav risiko	Mellem risiko	Høj risiko
[Indsæt en kort beskrivelse af de potentielle negative påvirkninger, der vurderes at være af lav risiko ift. negativ påvirkning af din virksomheds finansielle præstation og forretningsdrift . Tidshorisonten for de potentielle risici skal angives.]	[Indsæt en kort beskrivelse af de potentielle negative påvirkninger, der vurderes at være af mellem risiko ift. negativ påvirkning af din virksomheds finansielle præstation og forretningsdrift . Tidshorisonten for de potentielle risici skal angives.]	[Indsæt en kort beskrivelse af de potentielle negative påvirkninger, der vurderes at være af høj risiko ift. negativ påvirkning af din virksomheds finansielle præstation og forretningsdrift . Tidshorisonten for de potentielle risici skal angives.]

Eksempel:

En landbrugsbedrift kan angive, at 30 % af dens produktionsareal er sårbart over for tørke, og at ændrede regulativer kan medføre højere driftsomkostninger. En risikomatrix kan bruges til at illustrere risikograd og sandsynlighed.

C5 – Supplerende (generelle) oplysninger om arbejdsstyrken

Udover de grundlæggende arbejdsmarkedsdata i basismodulet (B8) skal virksomheden levere yderligere oplysninger om blandt andet ledelsesdiversitet og andelen af midlertidige ansatte.

Supplerende (generelle) oplysninger om arbejdsstyrken (C5)

Oplysningspunktet **kan** udfyldes, jf. Udvidet modul.

Hvis din virksomhed har mere end 50 ansatte, kan du vælge at oplyse om forholdet mellem kvinder og mænd på ledelsesniveau i din virksomhed.

Forholdet mellem kvinder og mænd på ledelsesniveau (pkt. 59)	År [indsæt årstal]
	[Indsæt tal]

Vejledning til udfyldelse af oplysningspunkt

Du skal bruge nedenstående formel til at udregne forholdet mellem kvinder og mænd på ledelsesniveau (pkt. 231).

- Hvis resultatet giver et tal under 1, betyder det, at din virksomhed har ansat flere mænd end kvinder på ledelsesniveau.
- Hvis resultatet giver et tal over 1, betyder det, at din virksomhed har ansat flere kvinder end mænd på ledelsesniveau.
- Hvis resultatet giver 1, betyder det at din virksomhed har ansat lige mange kvinder og mænd på ledelsesniveau.

$$\frac{\text{Antal kvindelige ansatte på ledelsesniveau}}{\text{Antal mandlige ansatte på ledelsesniveau}} = \text{Forholdet mellem kvinder og mænd på ledelsesniveau}$$

Begrebsforklaringer

Ledelsesniveau

Ledelsesniveau kan defineres som niveauet under din virksomheds bestyrelse - medmindre din virksomhed ønsker at anvende en anden definition. I så fald bør definitionen beskrives sammen med oplysningspunktet.

Supplerende (generelle) oplysninger om arbejdsstyrken (C5) - fortsat

Oplysningspunktet **kan** udfyldes, jf. Udvidet modul.

Hvis din virksomhed har mere end 50 ansatte, kan du vælge at oplyse om antallet af selvstændige og vikarer, der arbejder for din virksomhed.

Når du skal vurdere, om det vil være relevant at oplyse om dette punkt, kan du bl.a. se på forholdet mellem fastansatte i din virksomhed sammenlignet med antallet af selvstændige og vikarer, der arbejder for din virksomhed.

- Hvis din virksomhed har en betydelig eller stigende afhængighed af selvstændige og vikarer, kan det være relevant at oplyse om.
- Hvis du vurderer, at der kan være større negative sociale konsekvenser for de selvstændige og vikarerne sammenlignet med de fastansatte i din virksomhed, kan det også være relevant at oplyse om.

Selvstændige og vikarer (pkt. 60)	
	Antal
Selvstændige (uden egne ansatte)	[Indsæt antal]
Vikarer (rekrutteret via et vikarbureau)	[Indsæt antal]

Begrebsforklaringer

Selvstændig

Selvstændig dækker i denne sammenhæng over:

- Selvstændige, der ikke har nogen andre personer ansat hos sig.
- Selvstændige, der udelukkende arbejder for din virksomhed og ikke har anden beskæftigelse derudover.

Vikar

Vikar dækker i denne sammenhæng over:

- De vikarer, som din virksomhed får formidlet via et vikarbureau eller anden type af virksomhed, hvis primære ydelser er arbejdsformidling

Du kan bruge NACE-kode 78 til at definere de virksomheder, der er beskæftiget inden for arbejdsformidling/vikarer.

→ [Find branchekode og NACE-kode på Virk](#)

Eksempel:

En landbrugsvirksomhed kan rapportere, at 40 % af ledelsen består af kvinder.

C6 – Menneskerettighedspolitikker og processer (egen arbejdsstyrke)

Her skal virksomheden beskrive sine politikker for menneskerettigheder med dækning af emner som børnearbejde, tvangsarbejde og diskrimination.

Menneskerettighedspolitikker og -processer (C6) - Egen arbejdsstyrke

 Oplysningspunktet skal udfyldes , jf. Udvidet Modul.	
[Indsæt virksomhedsnavn] har en "code of conduct" eller en menneskerettighedspolitik for vores <u>egen arbejdsstyrke</u> (pkt. 61a)	[Indsæt JA/NEJ]
[Indsæt virksomhedsnavn] har en klagemekanisme for vores <u>egen arbejdsstyrke</u> (pkt. 61c)	[Indsæt JA/NEJ]

Begrebsforklaringer

Egen arbejdsstyrke

Egen arbejdsstyrke betyder de personer, der er direkte ansat i din virksomhed, samt selvstændige eller vikarer, som din virksomhed gør brug af.

Code of conduct

"Code of conduct" er et andet ord for din virksomheds adfærdskodeks eller ansvarlighedspolitik. En code of conduct kan indeholde forskellige emner, som din virksomhed ønsker at fokusere på (fx sociale forhold, miljø/klima eller ledelsesmæssige forhold).

Rammen for en code of conduct kan både være indsnævret til din egen virksomhed/din egen arbejdsstyrke, eller den kan have et bredere fokus, der også inkluderer forventninger til, hvordan din virksomheds leverandører agerer, så de er i overensstemmelse med din virksomheds værdier.

Bemærk, at oplysningerne om din virksomheds 'code of conduct' eller menneskerettighedspolitik, som der udfyldes på denne side, er afgrænset til kun at fokusere på din virksomheds egen arbejdsstyrke – og ikke din virksomheds værdikæde, leverandører, lokalsamfund, forbrugere mv.

Klagemekanisme

Klagemekanisme refererer i denne sammenhæng til, hvorvidt du har gjort det muligt for din virksomheds egne ansatte at indgive en klage. En klage kan fx dreje sig om forhold på arbejdspladsen, der er ulovlige, herunder fx børnearbejde, diskrimination eller manglende sikkerhedsforanstaltninger til forebyggelse af arbejdsulykker.

En klagemekanisme kan bl.a. hjælpe din virksomhed med at forhindre, at både skader og klager eskaleres.

Menneskerettighedspolitikker og -processer (C6) - Egen arbejdsstyrke - fortsat

 Oplysningspunktet skal udfyldes, hvis relevant jf. Udvidet Modul.	
Dette oplysningspunkt skal kun udfyldes, hvis du har svaret "JA" til, at din virksomhed har en "code of conduct" eller en menneskerettighedspolitik for virksomhedens egen arbejdsstyrke (jf. dit svar på forrige side).	
[Indsæt virksomhedsnavn]'s code of conduct/menneskerettighedspolitik for vores <u>egen arbejdsstyrke</u> omhandler: (pkt. 62a)	
Børnearbejde	[Indsæt JA/NEJ]
Tvangsarbejde	[Indsæt JA/NEJ]
Menneskehandel	[Indsæt JA/NEJ]
Diskrimination	[Indsæt JA/NEJ]
Sikkerhed/forebyggelse af ulykker	[Indsæt JA/NEJ]
Andet (hvis JA, specificer)	[Indsæt JA/NEJ]

Begrebsforklaringer

Børnearbejde

Børnearbejde er arbejde, der fratager børn deres barndom, potentiale og værdighed, og som er skadeligt for den fysiske og mentale udvikling. Det drejer sig om arbejde, der:

- er psykisk, fysisk, socialt eller moralsk farligt og skadeligt for børn og/eller
- griber ind i deres skolegang ved at fratage dem muligheden for at gå i skole, tvinger dem til at forlade skolen før tid eller kræver, at de forsøger at kombinere skolegang med overdrevent langt og hårdt arbejde.

I Danmark må børn under 13 år som udgangspunkt ikke arbejde for en arbejdsgiver.

→ [Læs mere om de danske regler på Arbejdstilsynets hjemmeside](#)

Tvangsarbejde

Tvangsarbejde omfatter alle situationer, hvor personer på en hvilken som helst måde tvinges til at udføre arbejde, som personen ikke frivilligt har valgt at udføre.

Menneskehandel

Menneskehandel dækker blandt andet over transport eller modtagelse af personer ved hjælp af trusler eller brug af magt eller betaling med henblik på at få kontrol over en anden person.

Diskrimination

Diskrimination kan blandt andet finde sted på grund af køn, race, alder eller politiske anskuelser.

- Direkte diskrimination opstår, når en person behandles mindre favorabelt sammenlignet med andre, der er i en lignende situation.
- Indirekte diskrimination opstår, når en tilsyneladende neutral regel stiller en person eller en gruppe med de samme karakteristika dårligere.

Eksempel:

En landbrugsvirksomhed kan forklare, at den har politikker, der forbyder alle former for børne- og tvangsarbejde, tvangsarbejde samt menneskehandel.

Derudover kan der opgives at, der også er politikker omkring diskrimination og sikkerhed/forebyggelse af ulykker, og at medarbejderne årligt bliver informeret eller deltager i uddannelse eller kursus herom.

C7 – Alvorlige negative menneskerettighedshændelser (egen arbejdsstyrke og værdikæde)

Virksomheden skal redegøre for, om der har været alvorlige menneskerettighedshændelser, både internt og i værdikæden, og hvordan disse håndteres.

Alvorlige negative menneskerettighedshændelser (C7) – Egen arbejdsstyrke

 Oplysningspunktet skal udfyldes, jf. Udvidet Modul.	
Er der for virksomhedens egen arbejdsstyrke bekræftede negative hændelser, der relaterer sig til nedenstående (pkt. 62a)	
Børnearbejde	[Indsæt JA/NEJ] Hvis du svarer "JA", kan du indsætte en beskrivelse af de handlinger, som din virksomhed har igangsat for at håndtere den pågældende hændelse (<i>incident</i>), (jf. pkt. 62b)
Tvangsarbejde	[Indsæt JA/NEJ] Hvis du svarer "JA", kan du indsætte en beskrivelse af de handlinger, som din virksomhed har igangsat for at håndtere den pågældende hændelse (<i>incident</i>), (jf. pkt. 62b)
Menneskehandel	[Indsæt JA/NEJ] Hvis du svarer "JA", kan du indsætte en beskrivelse af de handlinger, som din virksomhed har igangsat for at håndtere den pågældende hændelse (<i>incident</i>), (jf. pkt. 62b)
Diskrimination	[Indsæt JA/NEJ] Hvis du svarer "JA", kan du indsætte en beskrivelse af de handlinger, som din virksomhed har igangsat for at håndtere den pågældende hændelse (<i>incident</i>), (jf. pkt. 62b)
Andet (hvis JA, specificer)	[Indsæt JA/NEJ] Hvis du svarer "JA", kan du indsætte en beskrivelse af de handlinger, som din virksomhed har igangsat for at håndtere den pågældende hændelse (<i>incident</i>), (jf. pkt. 62b)

 Begrebsforklaringer
Egen arbejdsstyrke Egen arbejdsstyrke betyder de personer, der er direkte ansat i din virksomhed, samt selvstændige eller vikarer, som din virksomhed gør brug af.
Bekræftet hændelse (incident) (pkt. 238) En bekræftet hændelse (incident) betyder i denne sammenhæng: - En retssag eller klage, der enten er registreret i din virksomhed, eller som er indgivet til den ansvarlige myndighed Og/eller: - Tilfælde, hvor din virksomhed i kraft af fx en klagemekanisme eller et ledelsessystem selv har konstateret, at der er sket en negativ hændelse, der relaterer sig til – i dette tilfælde – børnearbejde, tvangsarbejde, menneskehandel eller diskrimination overfor din virksomheds egen arbejdsstyrke.

Alvorlige negative menneskerettighedshændelser (C7) – I værdikæden

 Oplysningspunktet skal udfyldes, hvis relevant, jf. Udvidet modul.	
Dette oplysningspunkt skal kun udfyldes, hvis din virksomhed er bekendt med bekræftede negative menneskerettighedshændelser, der involverer en eller flere af de følgende grupper i din virksomheds værdikæde: a) arbejdstagere i værdikæden, b) berørte samfund, c) forbrugere og slutbrugere.	
Bekræftede negative menneskerettighedshændelser i [indsæt virksomhedsnavn]'s værdikæde (pkt. 62c)	
Arbejdstagere i værdikæden	[Hvis relevant: Beskriv den negative menneskerettighedshændelse]
Berørte samfund	[Hvis relevant: Beskriv den negative menneskerettighedshændelse]
Forbrugere og slutbrugere	[Hvis relevant: Beskriv den negative menneskerettighedshændelse]

 Begrebsforklaringer
Bekræftet hændelse (incident) (pkt. 238) En bekræftet hændelse (incident) betyder i denne sammenhæng: - En retssag eller klage, der enten er registreret i din virksomhed eller som er indgivet til den ansvarlige myndighed Og/eller: - Tilfælde, hvor din virksomhed i kraft af fx en klagemekanisme eller et ledelsessystem selv har konstateret, at der er sket en negativ hændelse, der relaterer sig til – i dette tilfælde – arbejdstagere i værdikæden, berørte samfund eller forbrugere & slutbrugere.

 Begrebsforklaringer
Arbejdstagere i værdikæden Arbejdstagere i værdikæden dækker over alle de personer, der udfører arbejde i din virksomheds værdikæde (dvs. at det ikke omhandler din virksomheds egen arbejdsstyrke).
Din virksomheds værdikæde kan deles op i to: - Opstrøms (upstream): De virksomheder/leverandører, der leverer produkter eller tjenesteydelser, der anvendes i udviklingen af din egen virksomheds produkter eller tjenesteydelser (fx råstofudvinding, forarbejdning mv.). - Nedstrøms (downstream): Dækker over de aktører/ virksomheder, som modtager produkter eller tjenesteydelser fra din virksomhed (fx distributører, kunder).
Berørte samfund Berørte samfund refererer til de personer eller grupper, der befinder sig i de områder, hvor din virksomhed har aktiviteter. Aktiviteter dækker både over din virksomheds direkte aktiviteter – men også de indirekte aktiviteter i kraft af din virksomheds værdikæde.
Berørte samfund er både dem, der bor i nærheden af din virksomheds aktiviteter (lokalsamfundet), men dækker også over dem, der bor længere væk – men som kan blive påvirket af fx forurening fra din virksomheds aktiviteter (enten direkte eller indirekte fra din virksomheds værdikæde).
Forbrugere og slutbrugere Forbrugere og slutbrugere er dem, der personligt gør brug af din virksomheds produkt eller tjenesteydelse – og dermed ikke sælger det videre eller bruger det til eget erhverv, produktion mv.

Eksempel:

En landbrugsvirksomhed kan rapportere, at ingen alvorlige negative hændelser er forekommet i den seneste rapporteringsperiode og dermed illustrere dette med en "Ja/Nej"-indikator med en kort forklaring.

C8 – Indtægter fra bestemte sektorer og udelukkelse fra EU-reference benchmarks

Virksomheden skal oplyse, om den har indtægter fra kontroversielle sektorer, og om den er udelukket fra EU-reference benchmarks.

Indtægter fra udvalgte sektorer (C8)

Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Udvidet Modul.

Hvis din virksomhed har aktiviteter inden for en eller flere af nedenstående aktiviteter, **skal** der oplyses om din virksomheds indtægter fra de pågældende aktiviteter.

Du kan slette de linjer i tabellen, der ikke er relevante for din virksomhed.

Indtægter fra udvalgte sektorer (Pkt. 63 a-d)	
	Indtægt i år [Indsæt årstal]
Kontroversielle våben (personelminer, klyngebomber, kemiske våben og biologiske våben)	[Indsæt indtægt i kr.]
Dyrkning og/eller produktion af tobak	[Indsæt indtægt i kr.]
Fossile brændstoffer: Kul	[Indsæt indtægt i kr.]
Fossile brændstoffer: Olie	[Indsæt indtægt i kr.]
Fossile brændstoffer: Gas/Naturgas	[Indsæt indtægt i kr.]
Kemikalieproduktion til produktion af pesticider og andre agrokemiske produkter	[Indsæt indtægt i kr.]

Begrebsforklaringer

Fossile brændstoffer (pkt. 63c)

Din virksomhed har aktiviteter inden for fossile brændstoffer, hvis du får indtægter fra en eller flere af nedenstående aktiviteter:

- Efterforskning
- Minedrift
- Udvinning
- Produktion
- Forarbejdning
- Opbevaring
- Raffinering
- Distribution (herunder transport, opbevaring og handel).

Udelukkelse fra EU-referencebenchmarks (C8)

Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant**, jf. Udvidet Modul.

Hvis din virksomheds indtægter overstiger grænseværdierne i tabellen nedenfor, skal du oplyse om det.

Overskridelse af EU-benchmarks i overensstemmelse med Parisaftalen (pkt. 64, 241)	
	Virksomheden overstiger grænseværdien
Hårdt kul og brunkul (241a): 1 % eller mere af virksomhedens indtægter kommer fra efterforskning, minedrift, udvinning, distribution eller raffinering af <u>hårdt kul og brunkul</u>	[Indsæt JA/NEJ]
Oliebrændstoffer (241b): 10 % eller mere af virksomhedens indtægter kommer fra efterforskning, udvinning, distribution eller raffinering af <u>oliebrændstoffer</u>	[Indsæt JA/NEJ]
Gasbaserede brændstoffer (241c): 50 % eller mere af virksomhedens indtægter kommer fra efterforskning, udvinning, fremstilling eller distribution af <u>gasbaserede brændstoffer</u>	[Indsæt JA/NEJ]
Elproduktion med høj drivhusgasintensitet (241d): 50 % eller mere af virksomhedens indtægter kommer fra <u>elproduktion</u> med en drivhusgasintensitet på mere end 100 g CO ₂ e/kWh	[Indsæt JA/NEJ]

Begrebsforklaringer

EU-benchmarks i overensstemmelse med Parisaftalen

For at understøtte opfyldelse af Parisaftalen er der på europæisk plan vedtaget en række grænseværdier for virksomheders aktiviteter, der afgør, om virksomhedens aktiviteter er alignet med Parisaftalen.

Med EU-benchmarket bliver det tydeligt for den finansielle sektor, hvilke virksomheder man kan samarbejde med, hvis man ønsker at leve op til Parisaftalen.

Eksempel:

En landbrugsbedrift kan ved hjælp af årsrapporten redegøre for og dokumentere, at den ikke producerer og genererer indtægter fra våben, tobak, fossile brændstoffer og kemikalieproduktion. Der registreres nul kr. i indtægt i tabel 1 og Nej i alle kolonner i tabel 2.

C9 – Kønsmæssig diversitet i ledelsen

Her skal virksomheden oplyse om kønsfordelingen i bestyrelsen eller ledelsesorganet.

Kønsfordeling i øverste ledelsesorgan (C9)

Oplysningspunktet **skal udfyldes, hvis relevant** jf. Udvidet Modul.

Hvis din virksomhed har et ledelsesorgan, skal du oplyse om forholdet mellem kvinder og mænd i din virksomheds øverste ledelsesorgan.

Forholdet mellem kvinder og mænd i det øverste ledelsesorgan (pkt. 65)

År [\[indsæt årstal\]](#)

[\[Indsæt tal\]](#)

Vejledning til udfyldelse af oplysningspunkt.

Du skal bruge den nedenstående formel til at udregne forholdet mellem kvinder og mænd i det øverste ledelsesorgan (243).

- Hvis resultatet giver et tal under 1, betyder det, at din virksomhed har flere mænd end kvinder i det øverste ledelsesorgan.
- Hvis resultatet giver et tal over 1, betyder det, at din virksomhed har flere kvinder end mænd i det øverste ledelsesorgan.
- Hvis resultatet giver 1, betyder det, at der er lige mange kvinder og mænd i det øverste ledelsesorgan

$$\frac{\text{Antal **kvinder** i det øverste ledelsesorgan}}{\text{Antal **mænd** i det øverste ledelsesorgan}} = \text{Forholdet mellem kvinder og mænd i det øverste ledelsesorgan}$$

Begrebsforklaringer

Øverste ledelsesorgan

Ledelsesorganet er i denne sammenhæng den højeste beslutningstagende myndighed i din virksomhed, fx din virksomheds bestyrelse (pkt. 242).

Eksempel:

Hvis en bedrift har en bestyrelse bestående af 6 medlemmer, hvoraf 2 er kvinder, kan dette illustreres med en simpel beregning:

$$\text{Andel kvinder} = \frac{2}{6} \times 100\% \approx 33\%$$